

Bibliografia

- Abrams W.B., M.H. Beers, R. Berkow, *MSD Podręcznik geriatrici*, Urban&Partner, Wrocław 1999.
- Abramson J., A. Berger, H.M. Krumholz, V. Vaccarino, *Depression and risk of heart failure among older persons with isolated systolic hypertension*, „Archives of Internal Medicine” 2001, 161(14), s. 1725–1730.
- Adamczuk J., J.J. Kraczkowski, J.M. Robak, K. Żurawska vel Dziurawiec, *Czy nietrzymanie moczu to choroba cywilizacyjna?*, „Problemy Higieny i Epidemiologii” 2011, 92(3), s. 382–386.
- Adaptacja do starości wg P.B. Baltes i M.M. Baltes, w: *Leksykon gerontologii*, red. A.A. Zych, Kraków 2007, s. 13.
- Ai A.L., R.E. Dunkle, C. Peterson, S.F. Bolling, *The role of private prayer in psychological recovery among midlife and aged patients following cardiac surgery*, „The Gerontologist”, 38(5), s. 591–601.
- Aiken L.R., *Aging. An introduction to gerontology*, SAE Publications, California 1995.
- Albert S.M., M.G. Cattel, *Old age in global perspective: Cross-cultural and cross-national views*, G.K. Hall & Co, New York 1994.
- Alexopoulos G.S., I.R. Katz, C.F. Reynolds, D. Carpenter, J.P. Docherty, *The expert consensus guideline series. Pharmacotherapy of depressive disorders in older patients*, „Postgraduate Med” 2001, Spec No Pharmacotherapy, s. 1–86.
- American Association of Retired Persons, *Workers over so: Old myths, new realities*, AARP, Washington DC 1995.
- American Psychiatric Association, *Task Force on DSM-IV. Diagnostic and statistical manual of mental disorders: DSM-IV*, American Psychiatric Association, Washington DC 1994.
- Ancoli-Israel S., *Sleep problems in older adults: Putting myths to bed*, „Geriatrics” 1997, 52(1), s. 20–30.
- Andrews G., M. Clark, M. Luszcz, *Successful aging in the Australian Longitudinal Study of Aging: Applying the MacArthur Model Cross-Nationally*, „Journal of Social Issues” 2002, 58(4), s. 749–765.
- Anstey K.J., H. Christensen, *Education, activity, health, blood pressure and apolipoprotein E as predictors of cognitive change in old age: A review*, „Gerontology” 2000, 46(3), s. 163–177.

- Antonucci T.C., A.M. Ahern, H. Akiyama, *Social networks, support, and integration*, w: *Encyclopedia of gerontology*, vol. I, ed. J.E. Birren, Academic Press, New York 1996, s. 555–565.
- Araujo A.B., B.A. Mohr, J.B. McKinlay, *Changes in Sexual Function in Middle-Aged and Older Men: Longitudinal Data from the Massachusetts Male Aging Study*, „Journal of American Geriatrics Society” 2004, 52(9), s. 1502–1509.
- Ardelt M., *Empirical assessment of a three-dimensional wisdom scale*, „Research on Aging” 2003, 25(3), s. 275–324.
- Ardelt M., *Intellectual versus wisdom-related knowledge: The case for a different kind of learning in the later years of life*, „Educational Gerontology: An International Journal of Research and Practice” 2000, 26(8), s. 771–789.
- Atchley R.C., *A continuity theory of normal aging*, „The Gerontologist” 1989, 29(2), s. 183–90.
- Atchley R.C., *Retirement and leisure participation: Continuity or crisis?*, „The Gerontologist” 1971, 11(1), s. 13–17.
- Atchley R.C., *Social forces and aging*, Wadsworth, Belmont CA 1997.
- Baltes P.B., M.M. Baltes, *Psychological perspectives on successful aging: the Model of Selective Optimization with Compensation*, w: *Successful aging: Perspectives from the behavioral sciences*, ed. P.B. Baltes, M.M. Baltes, Cambridge University Press, Cambridge 1990, s. 1–34.
- Baltes P.B., *On the incomplete architecture of human ontogeny: Selection, optimization, and compensation as foundation of developmental theory*, „American Psychologist” 1997, 52(4), s. 366–380.
- Baltes P.B., U. Lindenberger, *Emergence of a powerful connection between sensory and cognitive functions across the adult life-span: A new window to the study of cognitive aging?*, „Psychology and Aging” 1997, 12(1), s. 12–21.
- Barber M.D., A.G. Visco, J. Wyman, J.A. Fantl, R.C. Bump, *Sexual function in women with urinary incontinence and pelvic organ prolapse*, „Obstetrics and Gynaecology”, 2002, 99(2), s. 281–289.
- Barer B.M., *Men and women aging differently*, „International Journal of Aging and Human Development” 1994, 38(1), s. 29–40.
- Bartalos M.K., *Work, health, and recreation: Aspects of the total person*, „Loss, Grief and Care” 1993, 6(4), s. 7–14.
- Bassuk S.S., T.A. Glass, L.F. Berkman, *Social engagement and incident cognitive decline in community – dwelling elderly persons*, „Annals of Internal Medicine” 1999, 131(3), s. 165–173.
- Benjamins M.R., M.A. Musick, D.T. Gold, L.K. George, *Age-related declines in activity level: The relationship between chronic illness and religious activities*, „Journal of Gerontology: Series B” 2003, 58(6), s. 377–385.
- Bennett K.J., *The Psychosocial Cost of Sensory Deprivation*, „Geriatric Medicine” 2000, 3(8), s. 22–24.

- Bennett D., J. Schneider, Y. Tang, S. Arnold, R. Wilson, *The effect of social networks on the relation between Alzheimer's disease pathology and level of cognitive function in old people: A longitudinal cohort study*, „The Lancet Neurology” 2006, 5(5), s. 406–412.
- Bereza B., S. Fundowicz, *Strategie regulacji złości a obraz siebie u osób starszych*, „Psychiatria i Psychologia Kliniczna” 2013, 13(4), s. 232–238.
- Bertoni-Freddari C., E. Mocchegiani, M. Malavolta, T. Casoli, S.G. Di, P. Fattoretti, *Synaptic and mitochondrial physiopathologic changes in the aging nervous system and the role of zinc ion homeostasis*, „Mechanisms of Ageing and Development” 2006, 127(6), s. 590–596.
- Bertoni-Freddari C., P. Fattoretti, M. Pieroni, W. Meier-Ruge, J. Ulrich, *Enlargement of synaptic size as a compensative reaction in aging and dementia*, „Pathology Research and Practice” 1992, 188(4–5), s. 612–615.
- Biddle B.J., E.J. Thomas, *Role Theory: Concepts and research*, John Wiley & Sons, New York 1966, s. 67–72.
- Biddle B.J., *Recent development in Role Theory*, „Annual Review of Sociology” 1986, 12(1), 67–92.
- Bień B., B.Z. Wojszel, J. Wilmańska, B. Politańska, *Epidemiologiczna ocena rozpowszechnienia niesprawności funkcjonalnej u osób w późnej starości a świadczenie opieki*, „Gerontologia Polska” 1999, 7(2), s. 42–47.
- Bień B., *Stan zdrowia i sprawność ludzi starszych*, w: *Polska starość*, red. B. Synak, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2002, s. 35–77.
- Birns J., L. Kalra, *Cognitive function and hypertension*, „Journal of Hum Hypertension” 2009, 23(2), s. 86–96.
- Bjorksten J., *The crosslinkage theory of aging*, „Journal of American Geriatric Society” 1968, 16(4), s. 408–427.
- Bjorksten J., H. Tenhu, *The crosslinking theory of aging – added evidence*, „Experimental Gerontology” 1990, 25(2), s. 91–95.
- Blanchard-Fields F., Y. Chen, L. Norris, *Everyday problem solving across the adult life span: Influence of domain specificity and cognitive appraisal*, „Psychology and Aging” 1997, 12(4), s. 684–693.
- Blau Z.S., *Old Age in a changing society*, New Viewpoints, New York 1973.
- Błądowski P., *Polityka wobec osób starych – cele i zasady*, „Studia BAS” 2012, nr 2(30), s. 201–216.
- Blumenthal H.T., A.W. Berns, *Autoimmunity and aging*, w: *Advances in gerontological research*, ed. B.L. Stretcher, vol.1, Academic Press, New York 1964, s. 289–342.
- Bogard R., B. Spilka, *Self-disclosure and marital satisfaction in mid-life and late-life remarriages*, „International Journal of Aging and Human Development” 1996, 42(3), s. 161–172.

- Bonk E., S. Retowski, *Emerytura – ulga czy udręka? Postrzeganie emerytury na przykładzie słuchaczy Uniwersytetów Trzeciego Wieku*, „Gerontologia Polska” 2013, 21(1), s. 25–31.
- Boswell E.B., A. Stoudemire, *Major depression in the primary care setting*, „American Journal of Medicine” 1996, 101(6), s. 3–9.
- Bouman W.P., J. Arcelus, *Are psychiatrists guilty of “ageism” when it comes to taking a sexual history?*, „International Journal of Geriatric Psychiatry” 2001, 16(1), s. 27–31.
- Bowling A., E. Grundy, *The association between social networks and mortality in later life*, „Reviews in Clinical Gerontology” 1998, 8(4), s. 353–361.
- Bowling A., *The concept of successful and positive aging*, „Family Practice” 1993, 10(4), s. 449–453.
- Brabyn J.A., G. Haegerström-Portnoy, M.E. Schneck, L.A. Lott, *Visual impairments in elderly people under everyday viewing conditions*, „Journal of Visual Impairments and Blindness” 2000, 94(12), s. 741–755.
- Brandtstädter J., W. Greve, *The aging self: Stabilizing and protective processes*, „Developmental Review” 1994, 14(1), 52–80.
- Brians L.K., K. Alexander, P. Grotta, R.W. Chen, V. Dumas, *The development of the RISK tool for fall prevention*, „Rehabilitation Nursing” 1991, 16(2), s. 67–69.
- Brocklehurst J.C., S.C. Allen, *Zarys medycyny geriatrycznej. Podręcznik dla studentów*, PZWL, Warszawa 1991.
- Broczek K., M. Mossakowska, A. Szybalska, E. Kozak-Szkopek, P. Ślusarczyk, K. Wiczorowska-Tobis, T. Parnowski, *Występowanie objawów depresyjnych u osób starszych*, w: *PolSenior. Aspekty medyczne, psychologiczne, socjologiczne i ekonomiczne starzenia się ludzi w Polsce*, red. M. Mossakowska, A. Więcek, P. Błędowski, Termedia Wydawnictwo Medyczne, Poznań 2012, s. 123–136.
- Bromley D., *Psychologia starzenia się*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1966.
- Burgio K.L., K.A. Matthews, B.T. Engel, *Prevalence, incidence and correlates of urinary incontinence in healthy, middle-aged women*, „Journal of Urology” 1991, 146(5), s. 1255–1259.
- Burgmans S., M.P.J. van Boxtel, E.F.P.M. Vuurman, F. Smeets, E.H.B.M. Gronenschild, H.B.M. Uylings, J. Jolles, *The prevalence of cortical gray matter atrophy may be overestimated in the healthy aging brain*, „Neuropsychology” 2009, 23(5), s. 541–550.
- Byrd K.E., *Concepts related to inclusion of the spiritual component in services to persons with disability and chronic illness*, „Journal of Applied Rehabilitation Counselling” 1997, 28(4), s. 26–29.
- Calkins E., C. Boulton, E. Wagner, J.T. Pacala, *New ways to care for older people: Building systems based on evidence*, Springer, New York 1999.
- Caprara G.V., M. Caprara, P. Steca, *Personality’s correlates of adult development and aging*, „European Psychologist” 2003, 8(3), s. 131–147.

- Carp F.M., A. Carp, *A complimentary/congruence model of well-being or mental health for the community elderly*, w: *Human behaviour and the environment: The elderly and the physical environment*, eds. I. Altman, M.P. Lawton, J. Wohlwill, Plenum Press, New York 1984, s. 279–336.
- Carstensen L.L., B.L. Fredrickson, *The influence of HIV-status and age on cognitive representations of others*, „Health Psychology” 1998, 17(6), s. 494–503.
- Carstensen L.L., D.M. Isaacowitz, S.T. Charles, *Taking time seriously: A theory of socioemotional selectivity*, „American Psychologist” 1999, 54(3), s. 165–181.
- Carstensen L.L., *Evidence for a life-span theory of socioemotional selectivity*, „Current Directions in Psychological Science” 1995, 4(5), s. 151–156.
- Carstensen L.L., M. Pasupathi, U. Mayr, J.R. Nesselrode, *Emotional experience in everyday life across the adult life span*, „Journal of Personality and Social Psychology” 2000, 79(4), s. 644–655.
- Castel A.D., *Memory for grocery prices in younger and older adults: The role of schematic support*, „Psychology and Aging” 2005, 20(4), s. 718–721.
- Centrum Badania Opinii Społecznej, *Co Polacy robią w czasie wolnym*, Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa 2006.
- Centrum Badania Opinii Społecznej, *Polacy wobec ludzi starych i własnej starości komunikat z badań*, CBOS, Warszawa 2000. http://cbos.pl/SPISKOM.POL/2000/K_172_00.PDF (dostęp: 20.10.2018).
- Charles S., M. Mather, L.L. Carstensen, *Aging and emotional memory: The forgettable nature of negative images for older adults*, „Journal of Experimental Psychology: General” 2003, 132(2), s. 310–324.
- Chlewiński Z., *Psychologia religii*, Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego KUL, Lublin 1982.
- Choi N.G., J.S. Wodarski, *The relationship between social support and health status of elderly people: Does social support slow down physical and functional deterioration?*, „Social Work Research” 1996, 20(1), s. 52–63.
- Chojnacka-Szawlowska G., K. Szablowski, *Rehabilitacja*, Medyczna Agencja Wydawniczo Informacyjna, Warszawa 1994.
- Cicirelli V.G., *Fear of death in older adults: Predictions from terror management theory*, „Journal of Gerontology: Series B” 2002, 57(4), s. 358–366.
- Cicirelli V.G., *Feelings of attachment to siblings and well-being in later life*, „Psychology and Aging” 1989, 4(2), s. 211–216.
- Cicirelli V.G., *Sibling relationships in adulthood*, „Marriage and Family Review” 1991, 16(3–4), s. 291–310.
- Cleveland J.N., L.M. Shore, *Work and employment*, w: *Encyclopedia of gerontology*, Vol 2, ed. J.E. Birren, Academic Press, New York 1996, s. 627–639.
- Coni N., W. Davison, S. Webster, *Starzenie się*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994.

- Cook A.J., M.R. Thomas, *Pain and the use of health services among the elderly*, „Journal of Aging and Health” 1994, 6(2), s. 155–172.
- Coombs A.W., D. Snygg, *Individual behavior: A perceptual approach to behavior*, Harper and Row Publishers, New York 1959.
- Corona G., D.M. Lee, G. Forti, D.B. O'Connor, M. Maggi, T.W. O'Neill, N. Pendleton, G. Bartfai, S. Boonen, F.F. Casanueva, J. Finn, A. Giwercman, T.S. Han, I.T. Huhtaniemi, K. Kula, M.E.J. Lean, M. Punab, A.J. Silman, D. Vanderschueren, F.C.W. Wu, *Age-Related Changes in General and Sexual Health in Middle-Aged and Older Men: Results from the European Male Ageing Study (EMAS)*, „Journal of Sexual Medicine” 2010, 7(4 Pt 1), s. 1362–1380.
- Costa P.T. Jr., J. Yang, R.R. McCrae, *Aging and personality traits: Generalizations and clinical implications*, w: *Clinical geropsychology*, eds. I.H. Nordhus, G.R. VandenBos, S. Berg, P. Fromholt, American Psychological Association, Washington DC 1998, s. 33–48.
- Council of the European Union, *Council conclusions on active ageing*, The council of the European Union, Luxembourg 2010; https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/lsa/114968.pdf (dostęp: 20.10.2018).
- Cowgill D.O., *Aging and modernization: A revision of the theory*, w: *Communities and environmental policy*, ed. J.F. Gubrium, Charles Thomas, Springfield Ill. 1993, s. 124–146.
- Cowgill D.O., L.D. Holmes, eds., *Aging and modernization*, Appleton-Century-Crofts, New York 1972.
- Craik R.L., *Disability following hip fracture*, „Physical Therapy” 1994, 74(5), s. 387–398.
- Crews J.E., V.A. Campbell, *Vision impairment and hearing loss among community-dwelling Americans: Implications for health and functioning*, „American Journal of Public Health” 2004, 94(5), s. 823–829.
- Crombie A.L., *Cataract*, w: *The eye and its disorders in the elderly*, eds. F.I. Caird, J. Williamson, Wright, Bristol 1986, s. 70–81.
- Crosnoe R., G.H. Elder, *Successful adaptation in the later years: A life course approach to aging*, „Social Psychology Quarterly” 2002, 65(4), s. 309–328.
- Croxon S.C.M., C. Jagger, *Diabetes and cognitive impairment: A community-based study of elderly subjects*, „Age and Ageing” 1995, 24(5), s. 421–424.
- Cruickshanks K.J., T.L. Wiley, T.S. Tweed, B.E. Klein, R. Klein, J.A. Mares-Perlman, D.M. Nondahl, *Prevalence of hearing loss in older adults in Beaver Dam, Wisconsin: The Epidemiology of Hearing Loss Study*, „American Journal of Epidemiology” 1998, 148(9), s. 879–886.
- Cumming E.M., D.S. Newell, *Disengagement – a tentative theory of aging*, „Sociometry” 1960, 23(1), s. 23–35.
- Cumming E.M., *Further thoughts on the theory of disengagement*, „International Social Science Journal” 1963, 15(3), s. 377–393.

- Cumming E.M., W.E. Henry, *Growing old: The process of disengagement*, Basic Books, New York 1961.
- Cumming R.G., G. Salkeld, M. Thomas, G. Szonyi, *Prospective study of the impact of fear of falling on activities of daily living, SF-36 scores, and nursing home admission*, „Journal of Gerontology: Series A” 2000, 55(5), s. 299–305.
- Cummings S., J. Neff, B. Husaini, *Functional impairments as a predictor of depressive symptomatology: The role of race, religiosity, and social support*, „Health and Social Work” 2003, 28(1), s. 23–32.
- Cunningham W.R., J.W. Brookbank, *Gerontology: The psychology, biology, and sociology of aging*, Harper&Row, New York 1988.
- Czajkowski J., M. Depczyńska, K. Hein, P. Brzóska, *Rola naczyniowych czynników ryzyka i ich występowanie w polskiej populacji chorych na jaskrę. Wyniki 14 208 badań ankietowych*, „Okulistyka” 2003, wyd. specj., s. 1–8.
- Czapiński J., T. Panek (red.), *Diagnoza Społeczna 2009. Warunki i jakość życia Polaków*, Rada Monitoringu Społecznego, Warszawa 2009.
- Dahan-Oliel N., B. Mazer, I. Gélinas, B. Dobbs, H. Lefebvre, *Transportation use in community-dwelling older adults: association with participation and leisure activities*, „Canadian Journal on Aging” 2010, 29(4), s. 491–502.
- Dalton D.S., K.J. Cruickshanks, B.E.K. Klein, R. Klein, T.L. Wiley, D.M. Nondahl, *The impact of hearing loss on quality of life in older adults*, „The Gerontologist” 2003, 43(5), s. 661–668.
- Davies A., *Ageing and health in the 21st century: An overview*, w: *Ageing and health: A global challenge for the 21st century*, Proceedings of a WHO symposium, Kobe, Japan, 10–13 November 1998, World Health Organization, Geneva 1999.
- Davis M., *The needs and problems of older people with a visual impairment: Historical, current and future perspectives*, „The British Journal of Visual Impairment” 1996, 14(2), s. 53–57.
- de Jong Gierveld J., P.A. Dykstra, *The long-term rewards of parenting: Older adults’ marital history and the likelihood of receiving support from adult children*, „Ageing International” 2002, 27(3), s. 49–69.
- Delcourt C., J.-L. Diaz, A. Ponton-Sanchez, L. Papoz, *Smoking and age-related macular degeneration. The POLA Study*, „Archives of Ophthalmology” 1998, 116(12), s. 1031–1035.
- Depp C.A., D.V. Jeste, *Definitions and predictors of successful aging: A comprehensive review of larger quantitative studies*, „American Journal of Geriatric Psychiatry” 2006, 14(1), s. 6–20.
- Dickson F.C., K.L. Walker, *The expression of emotion in later-life married men*, „Qualitative Research Reports Communication” 2001, 2 s. 66–71.
- Doherty T.J., *Invited review: Aging and sarcopenia*, „Journal of Applied Physiology” 2003, 95(4), s. 1717–1727.

- Dowd J., *Aging as exchange: a preface to theory*, „Journal of Gerontology” 1975, 30(5), s. 584–594.
- Driscoll I., C. Davatzikos, Y. An, X. Wu, D. Shen, M. Kraut, S.M. Resnick, *Longitudinal pattern of regional brain volume change differentiates normal aging from MCI*, „Neurology” 2009, 72(22), s. 1906–1913.
- Druss B.G., R.M. Rohrbaugh, R.A. Rosenheck, *Depressive symptoms and health costs in older medical patients*, „American Journal of Psychiatry” 1999, 156(3), s. 477–479.
- Dubas E., *Starość znana i nieznaną – wybrane refleksje nad współczesną starością*, „Rocznik Andragogiczny” 2013, t. 20, s. 135–152.
- DuBeau C.E., *The continuum of urinary incontinence in an aging population*, „Geria-trics” 2001, 1(57 Suppl), s. 12–7.
- Due P., B. Holstein, R. Lund, J. Modvig, K. Avlund, *Social relations: Network, support and relational strain*, „Social Science and Medicine” 1999, 48(5), s. 661–673.
- Duff K., J.W. Mold, Y. Gidron, *Cognitive functioning predicts survival in the elderly*, „Journal of Clinical and Experimental Neuropsychology” 2009, 31(1), s. 90–95.
- Dubas E., *Starość znana i nieznaną – wybrane refleksje nad współczesną starością*, „Rocznik Andragogiczny” 2013, t.20, s. 135–152.
- Dupuis S.L., B.J. Smale, *An examination of relationship between psychological well-being and depression and leisure activity participation among older adults*, „Loisir et Societe” 1995, 18(1), s. 67–92.
- Duxbury A.S., *Gait disorders in the elderly: Commonly overlooked diagnostic clues*, „Consultant” 1997, 37(2), s. 2337–2351.
- Dyczewski L., *Więź pokoleń w rodzinie*, Wydawnictwo Ośrodka Dokumentacji i Studiów Społecznych, Warszawa 1976.
- Dykstra P.A., *Loneliness among the never and formerly married: The importance of supportive friendships and a desire for independence*, „Journal of Gerontology: Series B” 1995, 50(5), s. 321–329.
- Edwards J.R., *An examination of competing versions of the person-environment fit approach to stress*, „Academy of Management Journal” 1996, 39(2), s. 292–339.
- Edwards J.R., D.M. Cable, I.O. Williamson, L.S. Lambert, A.J. Shipp, *The phenomenology of fit: Linking the person and environment to the subjective experience of person-environment fit*, „Journal of Applied Psychology” 2006, 91(4), s. 802–827.
- Edwards J.R., R.D. Caplan, R.V. Harrison, *Person-environment fit theory: Conceptual foundations, empirical evidence, and directions for future research*, w: *Theories of organizational stress*, ed. C.L. Cooper, Oxford University Press, New York 1998, s. 28–67.
- Eisenhandler S., *More than counting years: Social aspects of time and the identity of elders*, w: *Research on adulthood and aging*, ed. L.E. Thomas, State University of New York Press, Albany 1989, s. 163–181.

- Elder G.H., Jr., *Life Course and Human Development*, w: *Handbook of child psychology*, ed. W. Damon, Wiley, New York 1998.
- Elsabagh S., D.E. Hartley, S.E. File, *Cognitive function in late versus early postmenopausal stage*, „Maturitas” 2007, 56(1), s. 84–93.
- Endler N.S., K.M. Corace, L.J. Summerfeldt, J.M. Johnson, P. Rothbart, *Coping with chronic pain*, „Personality and Individual Differences” 1993, 34(2), s. 323–346.
- Erikson E.H., *Dzieciństwo i społeczeństwo*, REBIS, Poznań 2000.
- Erikson E.H., *Tożsamość a cykl życia*, Zysk i S-ka, Poznań 2004.
- Erikson E.H., J.M. Erikson, H.Q. Kivnick, *Vital Involvement in Old Age*, Norton, New York 1986.
- Erikson E.H., J.M. Erikson, *Dopełniony cykl życia*, Wydawnicwo HELION, Gliwice 2012.
- European Commission ed., *The social situation in the European Union 2005–2006. The balance between Generations in an Ageing Europe*, European Commission 2007, http://ec.europa.eu/employment_social/social_situation/docs/ssr2005_2006_en.pdf (dostęp: 20.10.2018).
- European Commission, *Delivering Lisbon. Reforms for the enlarged Union. Report from the Commission to the Spring European Council*, COM 29 final/2, Brussels 2004.
- Eurostat, *Population projections 2010-2060*, „Eurostat Newsrelease” 2011, 80, 8 June, <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/5039334/3-08062011-BP-EN.PDF/fad284a6-74eb-4eb6-9e6c-f29331b875f0> (dostęp: 20.10.2018).
- Evans R., *Trauma and falls*, w: *Emergency care of the elder person*, ed. A.B. Sanders, Beverly Cram Publications, St. Louis 1996, s. 153–170.
- Everard K.M., H.W. Lack, E.B. Fisher, M.C. Baum, *Relationship of activity and social support to the functional health of older adults*, „Journal of Gerontology: Series B” 2000, 55(4), s. 208–212.
- Fabiś A., A. Błachnio red., *Duchowość jako kategoria egzystencji i transcendencji w starości*, „EXLIBRIS Biblioteka Gerontologii Społecznej” 2015, 1(9).
- Fabiś A., *Rozwój duchowy jako atrybut dojrzałości w starości*, w: *Duchowość jako kategoria egzystencji i transcendencji w starości*, red. A. Fabiś, A. Błachnio, „Biblioteka Gerontologii Społecznej Exlibris” 2015, 1(9), s. 11–18.
- Fabiś A., *Duchowy wymiar starzenia się homo oeconomicus*, w: *Homo oeconomicus w przestrzeni społeczno-pastoralnej*, red. I Celary, G. Polok, Księgarnia Św. Jacka, Katowice 2013, s. 139–146.
- Falbe W.J., *Falls in the elderly*, „US Pharmacist” 1990, 15(4), s. 49–62.
- McFarlane O., K. Kędziora-Kornatowska, *Przyjmowanie leków w późnej dorosłości – potrzeba edukacji zdrowotnej*, „Rocznik Andragogiczny” 2017, 24, s. 213–222.
- Ferruci L.J., J.M. Guralnik, A. Baroni, *Value of combined assessment of physical health and functional status in community-dwelling elderly: A prospective study in Florence, Italy*, „Journal of Gerontology: Series A” 1991, 46(2), s. 52–56.

- Field D., *Looking back, what period of your life brought you the most satisfaction*, „International Journal of Aging and Human Development” 1997, 45(3), s. 169–194.
- Filipska K., Ł. Pietrzykowski, N. Ciesielska, Ł. Dembowski, K. Kędzióra-Kornatowska, *Zaburzenia depresyjne u osób w podeszłym wieku – przegląd literatury*, „Gerontologia Polska” 2015, 23(4), s. 165–169.
- Finogenow M., *Psychologiczne uwarunkowania zadowolenia z życia w wieku emerytalnym*, „Polskie Forum Psychologiczne” 2008, 13(2), s. 82–95.
- Fleming K., A.C. Adams, R.C. Petersen, *Diagnosis and evaluation of dementia*, „Mayo Clinics Proceedings” 1995, 70(11), s. 1093–1107.
- Flood M., *A mid-range theory of successful aging*, „Journal of Theory Construction and Testing” 2006, 9(2), s. 35–39.
- Forthofer M.S., N.K. Janz, J.A. Dodge, N.M. Clark, *Gender differences in the associations of self-esteem, stress and social support with functional health status among older adults with heart disease*, „Journal of Women and Aging” 2001, 13(1), s. 19–37.
- Fotenoš A.F., A.Z. Snyder, L.E. Girton, J.C. Morris, R.L. Buckner, *Normative estimates of cross-sectional and longitudinal brain volume decline in aging and AD*, „Neurology” 2005, 64(6), s. 1032–1039.
- Franczuk M., *Badanie czynności płuc u osób w wieku podeszłym*, „Pneumonologia i Alergologia Polska” 2013, 81(6), s. 495–498.
- Frasure-Smith N., F. Lesperance, M. Talajic, *Depression following myocardial infarction: Impact on 6-month survival*, „JAMA” 1993, 270(15), s. 1819–1825.
- Fratiglioni L., H.-X. Wang, K. Ericsson, M. Maytan, B. Winblad, *Influence of social network on occurrence of dementia: A community-based longitudinal study*, „The Lancet” 2000, 355(9212), s. 1315–1319.
- Fratiglioni L., S. Paillard-Borg, B. Winblad, *An active and socially integrated lifestyle in late life might protect against dementia*, „Lancet Neurology” 2004, 3(6), s. 343–353.
- Fredrickson B.L., L.L. Carstensen, *Choosing social partners: How old age and anticipated endings make people more selective*, „Psychology and Aging” 1990, 5(3), s. 335–347.
- Freedman V.A., G.M. Linda, R.F. Schoeni, *Recent trends in disability and functioning among older adults in the United States: A systematic review*, „Journal of the American Medical Association” 2001, 288(24), s. 3137–3146.
- Freund A.M., P.B. Baltes, *Selection, Optimization, and Compensation as strategies of life management: Correction to Freund and Baltes (1998)*, „Psychology and Aging” 1999, 14(4), 700–702.
- Friedman F.A., R.J. Havighurst, *The meaning of work and retirement*, University of Chicago Press, Chicago 1954.
- Fuller G.F., *Falls in the elderly*, „American Family Physician” 2000, 61(7), s. 2159–2171.

- Fultz N.H., A.R. Herzog, *Self-reported social and emotional impact of urinary incontinence*, „Journal of the American Geriatrics Society” 2000, 49(7), s. 892–899.
- Fung H.H., L.L. Carstensen, A.M. Lutz, *Influence of time on social preferences: Implications for life-span development*, „Psychology and Aging” 1999, 14(4), s. 595–604.
- Furunes T., R.J. Mykletun, *Age discrimination in the workplace: Validation of the Nordic Age Discrimination Scale (NADS)*, „Scandinavian Journal of Psychology” 2010, 51(1), s. 23–30.
- Gabrylewicz T., *Rozpowszechnienie zespołów otępiennych*, „Neurologia i Neurochirurgia Polska” 1999, Suppl. 1, s. 11–17.
- Gaillard M., D. Desmette, *(In)validating stereotypes about older workers influences their intentions to retire early and to learn and develop*, „Basic and Applied Social Psychology” 2010, 32(1), s. 86–98.
- Gallagher R.M., S. Verma, J. Mossey, *Chronic pain. Sources of late-life pain and risk factors for disability*, „Geriatrics” 2000, 55(9), s. 40–44, 7.
- Gallo J.J., J.C. Anthony, B.O. Muthen, *Age differences in the symptoms of depression: A latent trait analysis*, „Journal of Gerontology” 1994, 49(6), s. 251–264.
- Galus K., J. Kocemba (red.), *MSD Podręcznik geriatry*, Urban & Partner, Wrocław 1999.
- Gambert S.R., *Alcohol abuse: Medical effects of heavy drinking in late life*, „Geriatrics” 1997, 52(6), s. 30–37.
- Ganley J.P., J. Roberts (eds.), *Eye conditions and related need for medical care among persons 1–74 years of age, United States, 1971–72*, U.S. Dept. of Health and Human Services, Public Health Service, National Center for Health Statistics, Hyattsville, MD 1983.
- Garstecki D., S.F. Erler, *Older adult performance on the Communication Profile for the Hearing Impaired*, „Journal of Speech, Language, and Hearing Research” 1996, 39(1), s. 28–42.
- Gębka D., K. Kędziora-Kornatowska, *Korzyści z treningu zdrowotnego u osób w starszym wieku*, „Problemy Higieny i Epidemiologii” 2012, 93(2), s. 256–259. <http://www.phie.pl/pdf/phe-2012/phe-2012-2-256.pdf> (dostęp: 20.10.2018).
- Gębska-Kurczewska A., *Charakterystyka grupy osób w podeszłym wieku uczestniczących w badaniach zależności między aktywnością a stanem zdrowia*, „Przeгляд Epidemiologiczny” 2002, 56, s. 463–470.
- Genoe M.R., *Leisure as resistance within the context of dementia*, „Leisure Studies” 2010, 29(3), s. 303–320.
- Gibson S.J., *The measurement of mood states in older adults*, „Journal of Gerontology: Series B” 1997, 52(4), s. 167–174.
- Gilman S., *Ataxia and disorders of gait and balance*, w: *Harrison's Principles of Internal Medicine*, eds. K.J. Isselbacher, E. Braunwald, J.D. Wilson, J.B. Martin, A.S. Fauci, D.L. Kasper, McGraw-Hill, New York 1994, s. 125–130.

- Giummarra M.J., B. Haralambous, K., Moore, J. Nankervis, *The concept of health in older age: Views of older people and health professionals*, „Australian Health Review” 2007, s. 31(4), 642–650.
- Glass T.A., C. Mendes de Leon, R.A. Marottoli, L.F. Berkman, *Population based study of social and productive activities as predictors of survival among elderly Americans*, „BMJ” 1999, 319(7208), s. 478–483.
- Głębocka A., M. Szarzyńska, *Wsparcie społeczne a jakość życia ludzi starszych*, „Gerontologia Polska” 2005, 13(4), s. 255–259.
- Główny Urząd Statystyczny, *Stan zdrowia ludności Polski w 2014 r.*, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa 2016.
- Główny Urząd Statystyczny, *Rocznik Demograficzny 2018*, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa 2018.
- Główny Urząd Statystyczny, *Rocznik Statystyczny Ochrony Zdrowia 1997*, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa 1998.
- Główny Urząd Statystyczny, *Stan zdrowia i potrzeby osób niepełnosprawnych w Polsce w 1996 r.*, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa 1997.
- Główny Urząd Statystyczny, *Stan zdrowia ludności Polski w 1996 roku*, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa 1997.
- Główny Urząd Statystyczny, *Uczestnictwo Polaków w sporcie i rekreacji ruchowej w 2008 r.*, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa 2009, https://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/kts_Uczestnictwo_pol_w_sporcie_w_2008r.pdf, (dostęp: 20.10.2018).
- Goha J.O., D.C. Park, *Neuroplasticity and cognitive aging: The scaffolding theory of aging and cognition*, „Restorative Neurology and Neuroscience” 2009, 27(5), s. 391–403.
- Goldman N., S. Korenman, R. Weinstein, *Marital status and health among the elderly*, „Social Science and Medicine” 1995, 40(12), s. 1717–1730.
- Goodpaster B.H., S.W. Park, T.B. Harris, S.B. Kritchevsky, M. Nevitt, A.V. Schwartz, E.M. Simonsick, F.A. Tylavsky, M. Visser, A.B. Newman, *The loss of skeletal muscle strength, mass, and quality in older adults: The Health, Aging and Body Composition Study*, „Journal of Gerontology: Series A” 2006, 61(10), s. 1059–1064.
- Gordon-Salant S., J. Lantz, P.J. Fitzgibbons, *Age effects on measures of hearing disability*, „Ear and Hearing” 1994, 15(3), s. 262–265.
- Gosik B., *Formy spędzania czasu wolnego starszych osób. Przykład mieszkańców województwa łódzkiego*, w: *Jakość życia ludzi starych – wybrane problemy*, red. A. Janiszewska, „Space – Society – Economy”, 14, Department of Population and Services Studies, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015, s. 137–149.
- Gould O.N., R.A. Dixon, *How we spent our vacation: Collaborative storytelling by young and old adults*, „Psychology and Aging” 1993, 8(1), s. 10–17.

- Goycoolea M.V., H.G. Goycoolea, C.R. Farfan, L.G. Rodriguez, G.C. Martinez, R. Vidai, *Effect of life in industrialized societies on hearing in natives of Easter Island*, „Laryngoscope” 1986, 96(12), s. 1391–1386.
- Graniewska D., *Warunki życia emerytów i rencistów w Polsce i w krajach Zachodnich. Uwarunkowania, problemy, tendencje*, IPiSS, Warszawa 1999.
- Gross J.J., L.L. Carstensen, J. Tsai, C.G. Skorpen, A.Y.C. Hsu, *Emotion and aging: Experience, expression, and control*, „Psychology and Aging” 1997, 12(4), s. 590–599.
- Gupta D., J.E. Morley, *Hypothalamic-pituitary-adrenal (HPA) axis and aging*, „Comprehensive Physiology” 2014, 4(4), s. 1495–1510.
- Gurland B.J., D.E. Wilder, C. Berkman, *Depression and disability in the elderly: Reciprocal relations and changes with age*, „International Journal of Geriatric Psychiatry” 1988, 3(3), s. 163–179.
- Guse L.W., M.A. Masesar, *Quality of life and successful aging in longterm care: Perceptions of residents*, „Issues in Mental Health Nursing” 1999, 20(6), s. 527–539.
- Gutowska A., *Przyjaźń a zdrowie psychiczne w okresie starości*, w: *Spoleczne wymiary starzenia się*, Biblioteka Gerontologii Społecznej, Bielsko-Biała 2011, s. 157–172.
- Haber D., *Health Promotion and Aging*, Springer Publishing, New York 2007.
- Habrat B., *Problemy związane z piciem alkoholu przez osoby starsze*, „Postępy Nauk Medycznych” 2011, t. XXIV, 24(8), s. 701–704.
- Haight B.K., B.E. Barba, A.S. Tesh, N.F. Courts, *Thriving: A life span theory*, „Journal of Gerontological Nursing” 2002, 28(3), s. 14–22.
- Halicka M., J. Halicki, *Czas wolny i aktywność społeczna ludzi starszych na Podlasiu na przykładzie badań w środowisku miejskim i wiejskim*, w: *Aktywność społeczna, kulturalna i oświatowa seniorów*, Wyd. Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej, Bielsko-Biała 2008, s. 47–59.
- Halicka M., *Satysfakcja życiowa ludzi starych*, Akademia Medyczna w Białymstoku, Białystok 2004, s. 34–40.
- Halicki J., *Edukacja seniorów w aspekcie teorii kompetencyjnej. Studium historyczno-porównawcze*, Trans Humana, Białystok 2000.
- Halicki J., *Zastosowanie teorii kompetencyjnej do edukacji seniorów*, „Edukacja Dorosłych” 1997, nr 2, s. 35–47.
- Hall K., S.J. Whiting, B. Comfort, *Low nutrient intake contributes to adverse clinical outcomes in hospitalized elderly patients*, „Nutrition Review” 2000, 58(7), s. 214–217.
- Hansen T., B. Slagsvold, T. Moum, *Financial satisfaction in old age: A satisfaction paradox or a result of accumulated wealth?*, „Social Indicator Research” 2008, 89(2), s. 323–347.
- Harman D., *Aging: A theory based on free radical and radiation chemistry*, „Journal of Gerontology” 1956, 11, s. 298–300.

- Harris L. and Associates, *The myth and reality of aging in America*, The National Council on Aging, Washington 1975.
- Harris W.S., M. Gowda, J.W. Kolb, C.P. Strychacz, J.L. Vacek, P.G. Jones, A. Forker, J.H. O'Keefe, B.D. McCallister, *A randomized, controlled trial of the effects of remote, intercessory prayer on outcomes in patients admitted to the coronary care unit*, „Archives of Internal Medicine” 1999, 159(19), s. 2273–2278.
- Hart R.W., R.B. Setlow, *Correlation between deoxyribonucleic acid excision-repair and life-span in a number of mammalian species*, Proceedings of the National Academy of Science USA, 1974, 71, s. 2169–2173.
- Hashtroudi S., M.K. Johnson, L.D. Chrosniak, *Aging and qualitative characteristics of memories for perceived and imagined complex events*, „Psychology and Aging” 1990, 5(1), s. 119–126.
- Hausdorff J.M., D.A. Rios, H.K. Edelber, *Gait variability and fall risk in community-living older adults: A 1-year prospective study*, „Archives of Physical Medicine and Rehabilitation” 2001, 82(8), s. 1050–1056.
- Havens B.J., *An investigation of activity patterns and adjustment in an aging population*, „The Gerontologist” 1968, 8(3): 201–206.
- Havighurst J.R., R. Albrecht, *Older people*, Longmans, Green, New York 1953.
- Havighurst R.J., *Successful aging*, „The Gerontologist” 1961, 1(1), s. 8–13.
- Hawkey L.C., C. Masi, J. Berry, J.T. Cacioppo, *Loneliness is a unique predictor of age-related differences in systolic blood pressure*, „Psychology and Aging” 2006, 21(1), s. 152–164.
- Hayflick L., *The cell biology of human aging*, „New England Journal of Medicine” 1976, 295(23), s. 1302–1308.
- Hebert L.E., P.A. Scherr, J.L. Bienias, D.A. Bennett, D.A. Evans, *Alzheimer disease in the US population: Prevalence estimates using the 2000 census*, „Archives of Neurology” 2003, 60(8), s. 1119–1122.
- Helson R., C.J. Jones, V.S.Y. Kwan, *Personality change over 40 years of adulthood: HLM analyses of two longitudinal samples*, „Journal of Personality and Social Psychology” 2002, 82, s. 752–766.
- Henry W.E., *Engagement and disengagement: Toward a theory of adult development*, w: *Contributions to the psychobiology of aging*, ed. R. Kastenbaum, Springer, New York 1965, s. 19–36.
- Hersch G., *Leisure and Aging*, „Physical and Occupational Therapy in Geriatrics” 1990, 9(2), s. 55–72.
- Hess T.M., C. Auman, S.J. Colcomb, T.A. Rahhal, *The impact of stereotype threat on age differences in memory performance*, „Journals of Gerontology: Psychological Sciences” 2003, 58(1), s. 3–11.
- Hirvensalo M., T. Rantanen, E. Heikkinen, *Mobility difficulties and physical activity as predictors of mortality and loss of independence in the community-*

- living older population*, „Journal of the American Geriatrics Society” 2000, 48(5), s. 493–496.
- Hoare C.H., *Erikson: On development in adulthood*, Oxford University Press, Oxford 2002.
- Hobbs F.B., B.C. Damon, *65+ in the United States*, U.S. Bureau of the Census, Current Population Reports, Washington DC 1996.
- Hooyman N.R., H.A. Kiyak, *Social gerontology. A multidisciplinary perspective*, Allyn and Bacon, Boston 2002.
- Horowitz A., J.P. Reinhardt, R. McInerney, E. Balistreri, *Age-related vision loss: Factors associated with adaptation to chronic impairment over time*, Final Report submitted to the AARP Andrus Foundation, The Lighthouse Inc., New York 1994.
- Howland J., M.E. Lachman, E.W. Peterson, J. Cote, L. Kasten, A. Jette, *Covariates of fear of falling and associated activity curtailment*, „The Gerontologist” 1998, 38(5), s. 549–555.
- Hsu H.-C., H.-J. Tung, *Coping strategies and adaptation for the disabled elderly in Taiwan*, „Geriatrics and Gerontology International” 2011, 11(4), s. 488–495.
- Hui H.C., C. Yee, *The shortened individualism and collectivism scale: Its relationship to demographic and work related variables*, „Journal of Research in Personality” 1994, 28(4), s. 409–424.
- Idler E.L., S.V. Kasl, *Religion among disabled and nondisabled persons ii: Attendance at religious services as a predictor of the course of disability*, „Journal of Gerontology: Series B” 1997, 52(6), s. 306–316.
- Idler E.L., S.V. Kasl, *Religion, disability, depression, and the timing of death*, „American Journal of Sociology” 1992, 97(4), s. 1052–1079.
- Ikkink K.K., T.V. van Tilburg, K. Knipscheer, *Perceived instrumental support exchanges in relationships between elderly parents and their adult children: Normative and structural explanations*, „Journal of Marriage and the Family” 1999, 61(4), s. 831–844.
- Isaacowitz D.M., H.A. Wadlinger, D. Goren, H.R. Wilson, *Selective preference in visual fixation away from negative images in old age? An eye-tracking study*, „Psychology and Aging” 2006, 21(1), s. 40–48.
- Isaacs B., *The challenge of geriatric medicine*, Oxford University Press, Oxford, New York and Tokyo 1992.
- Iwamasa G.Y., M. Iwasaki, *A New Multidimensional Model of Successful Aging: Perceptions of Japanese American older adults*, „Journal of Cross-Cultural Gerontology” 2011, 26(3), s. 261–278.
- Izdebski P., A. Polak, *Regresja czy progresja? Emocje w okresie starzenia się*, „Gerontologia Polska” 2008, 16(1), s. 1–5.
- Jabłoński E., U. Kaźmierczak, *Odżywianie się osób w podeszłym wieku*, „Gerontologia Polska” 2005, 13(1), s. 48–54.

- Jabłoński L., J. Wysokińska-Miszczuk, *Podstawy gerontologii i wybrane zagadnienia z geriatrii*, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2000.
- Jackson R.A., E. Vittinghoff, A.M. Kanaya, T.P. Miles, H.E. Resnick, S.B. Kritchevsky, E.M. Simonsick, J.S. Brown, *Urinary incontinence in elderly women: Findings from the Health, Aging, and Body Composition Study*, „Obstetrics and Gynecology” 2004, 104(2), s. 301–307.
- Janke M., A. Davey, D. Kleiber, *Modeling change in older adults' leisure activities*, „Leisure Sciences” 2006, 28(3), s. 285–303.
- Janssen I., S.B. Heymsfield, Z.M. Wang, R. Ross, *Skeletal muscle mass and distribution in 468 men and women aged 18–88 years*, „Journal of Applied Physiology” 2000, 89(1), s. 81–88.
- Jaroszewska E., *Starość i agresja — osoby starsze jako ofiary oraz sprawcy przemocy*, „Problemy Polityki Społecznej. Studia i Dyskusje” 2012, 17, s. 113–129.
- Jaroszczuk-Steiner W., *Analiza więzi emocjonalnych w małżeństwach ludzi starszych*, w: *Refleksje nad starością – Aspekty społeczne, edukacyjne i etyczne*, Międzywydziałowy Zakład Technicznych Środków Nauczania Uniwersytetu Łódzkiego, 12–13 czerwca, Łódź 1992, s. 167–172.
- Jaskólski A., A. Jaskólska, *Podstawy fizjologii wysiłku fizycznego z zarysem fizjologii człowieka*, AWF Wrocław, Wrocław 2006.
- Jerram K.L., P.G. Coleman, *The big five personality traits and reporting of health problems and health behavior in old age*, „British Journal of Health Psychology” 2010, 4(2), s. 181–192.
- Jodko A., *Aktywność seksualna w podeszłym wieku. Przeszkody i ograniczenia oraz możliwości instytucjonalnej pomocy*, w: *Instytucjonalne wsparcie seniorów – rozwiązania polskie i zagraniczne*, red. A. Fabiś, Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej, Bielsko Biała 2007, s. 53–67.
- Josefsson M., X. de Luna, S. Pudas, L.G. Nilsson, L. Nyberg, *Genetic and lifestyle predictors of 15-year longitudinal change in episodic memory*, „Journal of American Geriatrics Society” 2012, 60(12), s. 2308–2312.
- Judge J.O., M.B. King, R. Whipple, J. Clive, L.I. Wolfson, *Dynamic balance in older persons: Effect of reduced visual and proprioceptive input*, „Journal of Gerontology: Series A” 1995, 50(5), s. 263–270.
- Jung C.G., *The structure and dynamics of the psyche*, (Vol. 8 of Collected works), England: Pantheon, Oxford 1960.
- Kaczmarek K., *Problemy aktywizacji zawodowej osób w wieku 50 lat w polityce rządu*, w: *Aktywność zawodowa i społeczna osób z grupy wiekowej 50+. Opracowania, analizy, badania, dobre praktyki*, red. Z. Olejniczak, Wyższa Szkoła Marketingu i Zarządzania, Leszno 2006.
- Kahana E., T. Fairchild, B. Kahana, *Adaptation*, w: *Research instruments in social gerontology. Clinical and social psychology*, Volume 1, eds. D.J. Mangen, W.A. Peterson, University of Minnesota Press, Minneapolis MN 1982, s. 145–159.

- Kahn R.L., *Social support: Content, causes and consequences*, w: *Aging and quality of life*, eds. R.P. Abels, H.C. Gift, M.G. Ory, Springer Publishing Company, New York 1994, s. 163–184.
- Kałuża D., *Trwale wycofywanie się z rynku pracy – przejawy dyskryminacji ze względu na wiek*, w: *Człowiek dorosły i starszy w sytuacji przemocy*, red. M. Halicka, J. Halicki, A. Sidorczuk, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2009 s. 217–228.
- Kałuża D., Z. Lewandowska-Szweda, *Bariery aktywizacji zawodowej*, w: *The future of retirement. What people want*, HSCB, London 2006.
- Kaplan G.A., W.J. Strawbridge, T. Camacho, R.D. Cohen, *Factors associated with change in physical functioning in the elderly: A six-year prospective study*, „*Journal of Aging and Health*” 1993, 5(1), s. 140–153.
- Kasl-Godley J.E., M. Gatz, A. Fiske, *Depression and depressive symptoms in old age*, w: *Clinical Geropsychology*, American Psychological Association, Washington DC 1998, s. 211–217.
- Katz S., A.B. Ford, R.W. Moskowitz, B.A. Jackson, M.W. Jaffe, *Studies of Illness in the Aged. The Index of ADL: A Standardized Measure of Biological and Psychosocial Function*, „*Journal of the American Medical Association*” 1963, 21(185), s. 914–919.
- Katz S., *Busy bodies: Activity, ageing and the management of the everyday life*, „*Journal of Ageing Studies*” 2000, 14(2), s. 135–152.
- Katz S.J., M.U. Kabeto, K.M. Langa, *Gender disparities in the receipt of home care for elderly people with disability in the United States*, „*JAMA*” 2000, 284(23), s. 3022–3027.
- Kaufmann M., J. Fitzgibbons, E. Sussman, J. Reed, J. Einfalt, J. Rodgers, G. Frichione, *Relation between myocardial infarction, depression, hostility, and death*, „*American Heart Journal*” 1999, 138(3), s. 549–554.
- Kausar R., M. Akram, *Cognitive appraisal and coping of patients with terminal versus nonterminal diseases*, „*Journal of Behavioural Sciences*” 1998, 9(1–2), s. 13–28.
- Kearney P, M. Whelton, K. Reynolds, P. Muntner, P.K. Whelton, J. He, *Global burden of hypertension: analysis of worldwide data*, „*Lancet*” 2005, 365(9455), s. 217–223.
- Kęćik T., I. Mencil-Bednarek, D. Kęćik, I. Świtka-Więclawska, *Powikłania oczne w cukrzycy – uwagi praktyczne*, „*Terapia*” 2000, 11(99), s. 30–31.
- Kędzióra S., *Duchowość i religijność osób starszych*, w: *Spoleczne wymiary starzenia się*, red. A. Fabiś, M. Muszyński, „EXLIBRIS Biblioteka Gerontologii Społecznej” 2015, 1(9), Bielsko Biala 2011, s. 147–156.
- Keeler E.B., J.M. Guralnik, H. Tian, R. Wallace, D. Reuben, *The impact of functional status on life expectancy in older persons*, „*The Journals of Gerontology, Biological Sciences*” 2010, 65(7), s. 727–733.

- Keith J., C.L. Fry, A.P. Glascock, C. Ikels, J. Dickerson-Putman, H.C. Harpending, P. Draper, *The aging experience: Diversity and commonality across cultures*, Sage, Thousand Oaks, CA 1994.
- Kelly-Moore J.A., J.G. Schumacher, E. Kahana, B. Kahana, *When do older adults become "disabled"? Social and health antecedents of perceived disability in a panel study of the oldest old*, „Journal of Health and Social Behavior” 2006, 47(2), s. 126–141.
- Kemp B., K. Brummel-Smith, J. Ramsdell, *Geriatric rehabilitation*, Little Brown, Boston 1990.
- Kennedy Q., M. Mather, M., L.L. Carstensen, *The role of motivation in the age-related positive bias in autobiographical memory*, „Psychological Science” 2004, 15(3), s. 208–214.
- Kiernan K.E., *The impact of family disruption in childhood on transitions made in young adult life*, „Population Studies” 1992, 46(2), s. 213–234.
- Kijak R., *Problematyka seksualności osób w podeszłym wieku*, w: *Aktywna starość w perspektywie społeczno-kulturowo-edukacyjnej*, red. Ł. Tomczyk, S. Chudy, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Kraków 2015, s. 79–94.
- Kilian M. (2018), *Geragogika specjalna w starzejącym się społeczeństwie*, [w:] Kilian M., E. Śmiechowska-Petrovskij (red.), *Niepełnosprawność w okresie późnej dorosłości*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Warszawa, s. 19–45.
- Kilian M., *Geragogika specjalna*, w: *Encyklopedia starości, starzenia się i niepełnosprawności*, A-G, red. A.A. Zych, Stowarzyszenie Thesaurus Silesiae i „Śląsk” Wydawnictwo Naukowe, Katowice 2017, s. 499–501.
- Kilian M., *Metodyka edukacji osób w starszym wieku. Podstawowe wskazówki i zasady*, „Forum Pedagogiczne” 2015, 1, s. 171–185.
- Kirkwood T.B.L., *The biological science of human aging*, w: *Age and Ageing*, ed. M.L. Johnson, Cambridge University Press, Cambridge 2005.
- Klaver C.C.W., R.C.W. Wolfs, J.R. Vingerling, A. Hofman, P.T.V.M. de Jong, *Age-specific prevalence and causes of blindness and visual impairment in an older population. The Rotterdam Study*, „Archives of Ophthalmology” 1998, 116(5), s. 653–658.
- Klein R., B. Klein, K.L.P. Linton, *Prevalence of age-related maculopathy. The Beaver Dam Eye Study*, „Ophthalmology” 1992, 99(6), s. 933–43.
- Kliegl R., J. Smith, P.B. Bakes, *On the locus and process of magnification of age differences during mnemonic training*, „Developmental Psychology” 1990, 26(6), s. 894–904.
- Klimiuk K., Z.B. Wojszell, E. Gułaj, B. Bień, *Problemy diagnostyczne i terapeutyczne wybranych chorób układu oddechowego u osób w podeszłym wieku*, „Gerontologia Polska” 2011, 19(1), s. 7–15.

- Koenig H.G., I.C. Siegler, K.G. Meador, L.K. George, *Religious coping and personality in later life*, „International Journal of Geriatric Psychiatry” 1990, 5(2), s. 123–131.
- Koenig H.G., J.C. Hays, D.B. Larson, L.K. George, J. Cohen, M. McCullough, K. Meador, D.G. Blazer, *Does religious attendance prolong survival?: A six-year follow-up study of 3968 older adults*, „Journal of Gerontology: Series A” 1999, 54(7), s. 370–377.
- Kochel J., *Pedagogika i duchowość starszego wieku*, „Family Forum” 2018, 8, s. 101–124.
- Kołodziej W., *Bio-psycho-społeczne funkcjonowanie osób starszych a społeczne stereotypy i uprzedzenia dotyczące starzenia się i starości*, w: *Wybrane problemy osób starszych*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2006, s. 55–71.
- Kołodziej W., *Zaburzenia psychiczne i ryzyko samobójstwa u osób w starszym wieku*, w: *Wybrane problemy osób starszych*, red. A. Nowicka, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2006, s. 87–97.
- Kołodziejczyk I., *Neuropsychologia starzenia poznawczego*, „Kosmos” 2007, 56(1–2), s. 49–62.
- Kościńska E., *Aktywność rodzinna starszych mężczyzn*, w: *Starość w kontekście społecznym i zdrowotnym*, „Biblioteka Gerontologii Społecznej” 2016, 1(11), s. 63–75.
- Kostka T., *Zaburzenia psychogeriatryczne (otępienie, depresja, delirium)*, w: *Choroby wieku podeszłego. Praktyka lekarza rodzinnego*, red. T. Kostka, M. Koziańska-Rościszewska, PZWL, Warszawa 2009, s. 148–151.
- Kotlarska-Michalska A., *Starość w aspekcie socjologicznym*, „Roczniki Socjologii Rodziny”, XII, Adam Mickiewicz University Press, Poznań 2000, s. 147–159.
- Kotlarska-Michalska A., *Starość w aspekcie socjologicznym*, w: *Profile starości*, Wydawnictwo Miejskie, Urząd Miasta Poznania. Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Poznań 2000, s. 87–96.
- Kozak-Campbell C., A.M. Hughes, *The use of functional consequences theory in acutely confused hospitalized elderly*, „Journal of Gerontological Nursing” 1996, 22(1), s. 27–36.
- Kozak-Szkopek E., K. Galus, *Wpływ rehabilitacji ruchowej na stan układu oddechowego kobiet w podeszłym wieku*, „Gerontologia Polska” 2010, 18(4), s. 201–206.
- Krause J., *Longitudinal changes in adjustment after spinal cord injury: A 15-year study*, „Archives of Physical Medicine and Rehabilitation” 1998, 73(6), s. 564–568.
- Krause N., *Exploring race differences in a comprehensive battery of church-based social support measures*, „Review of Religious Research” 2002, 44(2), s. 126–149.
- Krause N., *Religious meaning and subjective well-being in late life*, „Journal of Gerontology: Series B” 2003, 58(3), s. 160–170.

- Krzyżmiński S. (red.), *Zaburzenia psychiczne wieku podeszłego*, PZWL, Warszawa 1993.
- Krzyżanowska Ł., *Homo sovieticus czy doświadczony pracownik? – opinie pracodawców o pracownikach w wieku 50+1*, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Oeconomica” 2013, 291, s. 81–93.
- Książdźyna D., A. Szelaż, *Specyfika farmakoterapii pacjentów w podeszłym wieku*, „Psychogeriatrics Polska” 2013, 10(3), s. 115–126.
- Kucharewicz J., *Psychologiczne aspekty procesu adaptacji do starości – kierunki badań*, „Społeczeństwo i Edukacja. Międzynarodowe Studia Humanistyczne” 2015, 16(1), s. 227–236.
- Kuś J.J., *Starcza głuchota*, „Terapia” 2000, 11(98), s. 37–39.
- Kuyk T., J.L. Elliott, J. Biehl, P.S. Fuhr, *Environmental variables and mobility performance in adults with low vision*, „Journal of the American Optometric Association” 1996, 67(7), s. 403–409.
- Kuypers J.A., V.L. Bengtson, *Social breakdown and competence: A model of normal aging*, „Human Development” 1973, 16(3), s. 181–201.
- LaForge R.G., W.D. Spector, J. Sternberg, *The relationship of vision and hearing impairment to one-year mortality and functional decline*, „Journal of Aging and Health” 1992, 4(1), s. 126–148.
- Lamdin L., M. Fugate, *Elderlearning. New frontier in an aging society*, The Oryx Press, Phoenix 1997.
- Lamura G., M.G. Melchiorre, S. Quattrini, C. Balducci, B. Bień B, *Geriatric care in six European countries. Should Europe support family carers?*, „Hospital” 2004, 6, s. 49–50.
- Lang F.R., L.L. Carstensen, *Time counts: Future time perspective, goals, and social relationships*, „Psychology and Aging” 2002, 17(1), s. 125–139.
- Langa K.M., M.A. Valenstein, A.M. Fendrick, M.U. Kabeto, S. Vijan, *Extent and cost of informal caregiving for older Americans with symptoms of depression*, „American Journal of Psychiatry” 2004, 161(5), s. 857–863.
- Lantz M.S., *Suicide in late life: Identifying and managing at-risk older patients*, „Geriatrics” 2001, 56(7), s. 47–48.
- Larish D.D., P.E. Martin, M. Mungiole, *Characteristic patterns of gait in the healthy old*, „Annals of the New York Academy of Science” 1988, 515, s. 18–32.
- Lauder W., K. Mummery, S. Sharkey, *Social capital, age and religiosity in people who are lonely*, „Journal of Clinical Nursing” 2006, 15(3), s. 334–340.
- Law M., B. Cooper, S. Strong, D. Stewart, P. Rigby, L. Letts, *The person-environment-occupation model: A transactive approach to occupational performance*, „Canadian Journal of Occupational Therapy” 1996, 63(1), s. 9–23.
- Lawton M.P., E.M. Brody, *Assessment of older people: Self-maintaining and instrumental activities of daily living*, „The Gerontologist” 1969, 9(3), s. 179–186.

- Lawton M.P., *Functional status and aging well*, „Generations” 1991, 15(1), s. 31–35.
- Lawton M.P., L. Nahemow, *Ecology and the aging process*, w: *The psychology of adult development and aging*, eds. C. Eisdorfer, M.P. Lawton, American Psychological Association, Washington DC 1973, s. 619–674.
- Lawton M.P., M.H. Kleban, J. Dean, *Affect and age: Cross-sectional comparisons of structure and prevalence*, „Psychology and Aging” 1993, 8(2), s. 165–175.
- Lawton M.P., S.M. Albert, *Affective self-management across the lifespan*, American Psychological Association, Atlanta 1990.
- Lazarus R.S., S. Folkman, *Stress, appraisal and coping*, Springer, New York 1984.
- Leidy N.K., *Functional status and the forward progress of merry-go-rounds: Toward a coherent analytical framework*, „Nursing Research” 1994, 43(4), s. 196–202.
- Leidy N.K., *Using functional status to assess treatment outcomes*, „Chest” 1994, 106(6), s. 1645–1646.
- Lenderking W.R., J. Nackley, R.B. Anderson, M.A. Testa, *A review of the quality-of-life aspects of urinary urge incontinence*, „Pharmacoeconomics” 1996, 9(1), s. 11–23.
- Leslie M., R.W. St. Pierre, *An integrated risk assessment approach to fall prevention among community-dwelling elderly*, „American Journal of Health Studies” 1999, 15(2), s. 57–62.
- Leveille S.G., L. Fried, J.M. Guralnik, *Disabling symptoms: What do older women report?*, „Journal of General Internal Medicine” 2002, 17(10), s. 766–774.
- Leventhal H., L. Patrick-Miller, E.A. Leventhal, E.A. Burns, *Does stress-emotion cause illness in elderly people?*, w: *Annual review of gerontology and geriatric (Vol. 17): Focus on emotion and adult development*, eds. K.W. Schaie, M.P. Lawton, Springer, New York 1998, s. 138–184.
- Levy B.R., M.D. Slade, T.M. Gill, *Hearing decline predicted by elders’ stereotypes*, „The Journals of Gerontology: Series B” 2006, 61(2), s. 82–87.
- Lewin K., *Field theory in social science*, w: *Selected theoretical papers*, ed. D. Cartwright, Harper & Brothers, New York 1951.
- Lew-Starowicz Z., *Kobieta i Eros*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1991.
- Lew-Starowicz Z., *Raport seksualności Polaków 2002*, KRM/RMC, Warszawa 2002.
- Lilley J.M., T. Arie, C.E.D. Chilvers, *Accidents involving older people: A review of the literature*, „Age and Ageing” 1995, 24(4), s. 346–365.
- Łobożewicz T., *Samopoczucie psychospołeczne ludzi starszych a ich aktywność ruchowa*, „Gerontologia Polska” 1995, 3(1/2), s. 25–36.
- Long R.G., L.B. Boyette, H. Griffin-Shirley, *Older persons and community travel: The effect of visual impairment*, „Journal of Visual Impairment and Blindness” 1996, 90(4), s. 302–313.
- Lord R.L., *Empirical evaluation of classical behavioural theories with respect to the motivation of older knowledge workers*, dissertation, University of Alabama, Tuscaloosa, AL.2004

- Lord S.R., *Effects of shoe collar height and sole hardness on balance in older women*, „Journal of American Geriatrics Society” 1999, 47(6), s. 681–684.
- Lord S.R., J. Dayhew, A. Howland, *Multifocal glasses impair edge contrast sensitivity and depth perception and increase the risk of falls in older people*, „Journal of American Geriatrics Society” 2002, 50(11), s. 1760–1766.
- Lowry K.A., A.N. Vallejo, S.A. Studenski, *Successful aging as a continuum of functional independence: Lessons from Physical Disability Models of Aging*, „Aging and Disease” 2012, 3(1), s. 5–15.
- Luo L., F.I.M. Craik, *Aging and memory: A cognitive approach*, „Canadian Journal of Psychiatry” 2008, 53(6), s. 346–353.
- Luo L., T. Hendriks, F.I. Craik, *Age differences in recollection: Three patterns of enhanced encoding*, „Psychology and Aging” 2007, 22(2), s. 269–280.
- Lupien S.J., M. de Leon, S. De Santi, A. Convit, C. Tarshish, N.P.V. Nair, M. Thakur, B.S. McEwen, R.L. Hauger, M.J. Meaney, *Cortisol levels during human aging predict hippocampal atrophy and memory deficits*, „Nature Neuroscience” 1998, 1(1), s. 69–73.
- Maciarz A., *Macierzyństwo w okresie starości*, w: *Wybrane problemy osób starszych*, red. A. Nowicka, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2006, s. 145–150.
- Macías Núñez J.-F., *The normal ageing kidney – morphology and physiology*, „Reviews in Clinical Gerontology” 2008, 18(3), s. 175–197.
- Maddox G.L., *Persistence of life style among the elderly: A longitudinal study of patterns of social activity in relation to life satisfaction*, w: *Middle age and aging: A reader in social psychology*, ed. B.L. Neugarten, University of Chicago Press, Chicago 1968, s. 181–183.
- Magd H., *Management attitudes and perceptions of older workers*, „International Journal of Contemporary Hospitality Management” 2003, 15(7), s. 393–401.
- Magni G., *Depression in geriatric and adult medical inpatients*, „Journal of Clinical Psychology” 1985, 41(3), s. 337–344.
- Makara-Studzińska M., K. Kryś-Noszczyk, *Oblicza starości – przegląd piśmiennictwa*, „Psychogeriatrya Polska” 2012, 9(2), s. 77–86.
- Manton K.G., X. Gu, G.R. Lowrimore, *Cohort changes in active life expectancy in the U.S. elderly population: Experience from the 1982–2004 National Long-Term Care Survey*, „Journals of Gerontology: Psychological Sciences and Sociological Sciences” 2008, 63, s. 269–281.
- Marcus M.T., *Alcohol and other drug abuse in elders*, „Journal of ET Nursing” 1993, 20(3), s. 106–110.
- Marmor M.F., *Visual changes with age*, w: *The eye and its disorders in the elderly*, eds. F.I. Caird, J. Williamson, Wright, Bristol 1986, s. 27–36.
- Marron J.A.Q., I.L. Bailey, *Visual factors and orientation-mobility performance*, „American Journal of Optometry and Physiological Optics” 1982, 59(5), s. 413–426.

- Mather M., M.K. Johnson, *Choice-supportive source monitoring: Do our decisions seem better to us as we age?*, „Psychology and Aging” 2000, 15(4), s. 596–606.
- Mather M., M. Knight, *Goal-directed memory: The role of cognitive control in older adults’ emotional memory*, „Psychology and Aging” 2005, 20(4), s. 554–570.
- McCrae R.R., P.T. Costa Jr, M. Pedrosa de Lima, A. Simões, F. Ostendorf, A. Angleitner, I. Marusić, D. Bratko, G.V. Caprara, C. Barbaranelli, J.H. Chae, R.L. Piedmont, *Age differences in personality across the adult life span: Parallels in five cultures*, „Developmental Psychology” 1999, 35(2), s. 466–477.
- McCrae R.R., P.T. Costa, *Personality in adulthood*, Guilford Press, New York 1990.
- McFadden S.H., *Religion, personality and aging: A life span perspective*, „Journal of Personality” 1999, 67(6), s. 1081–1104.
- Melia S.P., *Older women find that prayer matures along with them*, „Aging and Spirituality” 2001, 13(1), s. 1–7.
- Melia S.P., *Themes of continuity and change in the spiritual reminiscence of elder Catholic women*, Springer Publishing Co., New York 2002.
- Melton L.J., S. Khosla, C.S. Crowson, M.K. O’Connor, W.M. O’Fallon, B.L. Riggs, *Epidemiology of sarcopenia*, „Journal of American Geriatrics Society” 2000, 48(6), s. 625–630.
- Melville J., E. Walker, W. Katon, G. Lentz, J. Miller, D. Fenner, *Prevalence of comorbid psychiatric illness and its impact on symptom perception, quality of life, and functional status in women with urinary incontinence*, „American Journal of Obstetrics Gynaecology” 2002, 187(1), s. 80–87.
- Mendes de Leon C.F., T.A. Glass, L.A. Beckett, T.E. Seeman, D.A. Evans, L.F. Berkman, *Social networks and disability transitions across eight intervals of yearly data in the New Haven EPESE*, „Journal of Gerontology: Series B” 1999, 54(3), s. 162–171.
- Menec V.H., *The relation between everyday activities and successful aging: A 6-year longitudinal study*, „Journal of Gerontology: Series B” 2003, 58(2), s. 74–82.
- Mercedes D., *Dickinson1 and Merrill Hiscock; Age-related IQ decline is reduced markedly after adjustment for the Flynn effect*, „Journal Of Clinical And Experimental Neuropsychology” 2010, 32(8), s. 865–870.
- Meyer B.R., B.E. Hirsch, *Renal function and the care of the elderly*, „Comprehensive Therapy” 1990, 16(9), s. 30–37.
- Mierzejewski A., *Obraz kliniczny starczego zwyrodnienia plamki I. Postać sucha*, „Okulistyka” 2002, 2, s. 15–24.
- Miller A.S., R. Stark, *Gender and religiousness: Can socialization explanations be saved?*, „American Journal of Sociology” 2002, 107(6), s. 1399–1423.
- Miller C.A., *Nursing care of older adults: Theory and practice*, Lippincott, Philadelphia 2004.
- Miller M., A. Gębska-Kuczerowska, *Ocena stanu zdrowia ludzi w starszym wieku w Polsce*, „Gerontologia Polska” 1998, 6(3–4), s. 18–23.

- Miller M.R., O.F. Pedersen, *Respiratory function in an ageing population*, „Reviews in Clinical Gerontology” 2009, 19(3), 149–158.
- Minhat H.S., M.A. Rahmah, S. Khadijah, *Continuity Theory of ageing and leisure participation among elderly attending selected health clinics in Selangor*, „International Medical Journal Malaysia” 2013, 12(2), s. 51–58.
- Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej. Biuro Pełnomocnika do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych i Rozwiązań Systemowych, *Osoby niepełnosprawne w Polsce. Opracowanie analityczno-teoretyczne*, Warszawa 1998.
- Mirczak A., *Determinanty wsparcia społecznego wśród starszych mieszkańców wsi*, „Labor et Educatio” 2014, 2, s. 189–203.
- Mitchell R.B., *Physiological aspects of aging*, w: *Vision and Aging. Crossroads for service delivery*, ed. A.L. Orr, American Foundation for the Blind, New York 1992, s. 33–46.
- Mizera K., W. Pilis, *Zdrowie oraz fizjologiczne podstawy starości i fizycznego treningu rekreacyjnego*, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Seria: Kultura Fizyczna, z. IX, 2010, s. 183–203.
- Moberg D.O., *Religion and Aging*, w: *Gerontology: perspectives and issues*, ed. K. Ferraro, Springer, New York 1990.
- Moberg D.O., *Research in spirituality, religion, and aging*, „Journal of Gerontological Social Work” 2005, 45(1/2), s. 11–40.
- Moen P., J.E. Kim, H. Hofmeister, *Couples' work/retirement transitions, gender, and marital quality*, „Social Psychology Quarterly” 2001, 64(1), s. 55–71.
- Monserud M.A., *Intergenerational relationships and affectual solidarity between grandparents and young adults*, „Journal of Marriage and Family” 2008, 70(1), s. 182–195.
- Montross L.P., C. Depp, J. Daly, J. Reichstadt, S. Golshan, D. Moore, D. Sitzer, D.V. Jeste, *Correlates of self-rated successful aging among community-dwelling older adults*, „American Journal of Geriatric Psychiatry” 2006, 14(1), s. 43–51.
- Mor V., V. Wilcox, R. William, J. Hiris, *Functional transitions among the elderly: Patterns, predictors, and related hospital use*, „American Journal of Public Health” 1994, 84(8), s. 1274–1280.
- Morris P.L., R.G. Robinson, P. Andrzejewski, J. Samuels, T.R. Price, *Association of depression with 10-year poststroke mortality*, „American Journal of Psychiatry” 1993, 150(1), s. 124–129.
- Mossakowska M., A. Więcek, P. Błędowski, *Aspekty medyczne, psychologiczne, socjologiczne i ekonomiczne starzenia się ludzi w Polsce*, Termedia Wydawnictwo Medyczne, Poznań 2012, s. 20–21, 551.
- Motow-Czyż M., *Wpływ podeszłego wieku na procesy życiowe*, w: *Fizjoterapia w geriatricii*, red. P. Głowacka, Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Dąbrowa Górnicza 2015.

- MPiPS, *Dezaktywizacja osób w wieku okołoemerytalnym. Raport z badań*, Departament Analiz Ekonomicznych i Prognoza Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2008.
- Mroczek D.K., A. Spiro, *Modeling intraindividual change in personality traits: Findings from the normative aging study*, „The Journals of Gerontology: Psychological Sciences” 2003, 58(3), s. 153–165.
- Murray G., N.B. Allen, J. Trinder, *Longitudinal investigation of mood variability and the ffm: Neuroticism predicts variability in extended states of positive and negative affect*, „Personality and Individual Differences” 2002, 33(8), s. 1217–1228.
- Muszyński M., *Jaka przyszłość teorii starzenia się? W stronę interdyscyplinarności – propozycja integralnej teorii gerontologii społecznej*, w: *Społeczne wymiary starzenia się*, red. A. Fabiś, M. Muszyński, Biblioteka Gerontologii Społecznej, Bielsko-Biała 2011, s. 233–250.
- Muszyński M., *Rozważania dotyczące aktywności seksualnej osób w trzecim wieku*, „Gerontologia Społeczna” 2007, nr 1(2), WSHE w Łodzi, s. 119–125.
- Mutran E.J., D.C. Reitzes, M.E. Fernandez, *Factors that influence attitudes toward retirement*, „Research on Aging” 1997, 19(3), s. 251–273.
- Myers S.M., *A twin study on age-related macular degeneration*, „Transactions of American Ophthalmological Society” 1994, 92, s. 775–844.
- Nair K.S., *Muscle protein turnover: methodological issues and the effect of aging*, „Journal of Gerontology: Series A” 1995, 50(Spec No), s. 107–112.
- National Academy On An Aging Society, *Heart Disease*, w: *Challenges for the 21st century. Chronic and disabling conditions*, National Academy On An Aging Society, Number 3, January 2000, <http://www.civicengagement.org/aging-society/pdf/heart.pdf> (dostęp: 20.10.2018).
- National Advisory Eye Council, *Vision research – A national plan: 1999–2003*, NIH Publication No. 98-4120, National Institutes of Health, Bethesda, MD 1998.
- Neuarten B.L., *Personality and aging*, w: *Handbook of the psychology of aging*, eds. J.E. Birren, K.W. Schaie, Van Nostrand Reinhold, New York 1977, s. 626–649.
- Newbern V.B., H.V. Krowchuk, *Failure to thrive in elderly people: A conceptual analysis*, „Journal of Advanced Nursing” 1994, 19(5), s. 840–849.
- Nilsson M., A. Lalos, O. Lalos, *The impact of female urinary incontinence and urgency on quality of life and partner relationship*, „Neurology and Urodynamics” 2009, 28(8), s. 976–981.
- Nimrod G., I. Ben-Shem, *Successful aging as a lifelong process*, „Educational Gerontology” 2015, 41(11), s. 814–824.
- Nizankowska M.H., *Podstawy okulistyki*, Volumes, Wrocław 2000.
- Nordin S., A.U. Monsch, C. Murphy, *Unawareness of smell loss in normal aging and Alzheimer’s disease: Discrepancy between self-reported and diagnosed smell sensitivity*, „Journal of Gerontology: Series B” 1995, 50(4), s. 187–192.

- Norman D.C., T.T. Yoshikawa, *Fever in the elderly*, „Infectious Disease Clinics in North America” 1996, 10(1), s. 93–99.
- Nowak L., *Sytuacja demograficzna ludzi starszych w Polsce w perspektywie do 2010 roku*, „Gerontologia Polska” 1995, 3(3/4), s. 4–15.
- Nowicka A., *Starość jako faza życia człowieka*, w: *Wybrane problemy osób starszych*, red. A. Nowicka, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2006, s. 17–25.
- Okabayashi H., J. Liang, N. Krause, H. Akiyama, H. Sugisawa, *Mental health among older adults in Japan: Do sources of social support and negative interaction make a difference?*, „Social Science and Medicine” 2000, 59(11), s. 2259–2270.
- Olejniczak P., *Wsparcie społeczne i jego znaczenie dla osób starszych*, „Pielęgniarstwo i Zdrowie Publiczne” 2013, 3(2), s. 183–188.
- Olson G.I., B.I. Schober, *The satisfied poor*, „Social Indicators Research” 1993, 28(2), s. 173–193.
- Organization for Economic Co-operation and Development, *Maintaining prosperity in an ageing society*, OECD, Paris 1998.
- Orgel L.E., *The maintenance of the accuracy of protein synthesis and its relevance to aging*, Proceedings of the National Academy of Science USA, 1963, 49, s. 517–521.
- Orgel L.E., *The maintenance of the accuracy of protein synthesis and its relevance to aging: A correction*, Proceedings of the National Academy of Science USA, 1970, 67(3), s. 1476.
- Orpen C., *The effects of perceived age discrimination on employee job satisfaction, organizational commitment, and job involvement*, „Psychology: A Quarterly Journal of Human Behavior” 1995, 32(3–4), s. 55–56.
- Osewska E., *Rozwój religijności człowieka ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju modlitwy*, „Elckie Studia Teologiczne” 2001, Tom II, s. 187–201. http://www.studielckie.pl/images/sampled/annex/elckie_studia_teologiczne/2001/e_osewska_rozwoj.pdf (dostęp: 20.10.2018).
- Pabiś M., A. Babik, *Najczęstsze problemy osób w wieku podeszłym na podstawie analizy „zespołów geriatrycznych”*, „Medycyna Rodzinna” 2007, 10(3), s. 62–65.
- Pańczyk J. (red.), *Pedagogika specjalna. Psychopedagogiczne i medyczne studium terminologiczne*, Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych, Warszawa 1991, s. 117.
- Pargament K.I., H.G. Koenig, N. Tarakeshwar, J. Hahn, *Religious struggle as a predictor of mortality among medically ill elderly patients: A two-year longitudinal study*, „Archives of Internal Medicine” 2001, 161(15), s. 1881–1885.
- Park D.C., *Cognitive aging, processing resources, and self-report*, w: *Cognition, aging, and self-report*, eds. N. Schwarz, D.C. Park, B. Knauper, S. Sudman, Psychology Press, Philadelphia 1999, s. 45–69.

- Park D.C., G. Lautenschlager, T. Hedden, N.S. Davidson, A.D. Smith, P.K. Smith, *Models of visuospatial and verbal memory across the adult life span*, „Psychology and Aging” 2002, 17(2), s. 299–320.
- Pearson J.D., C.H. Morrell, S. Gordon-Salant, L.J. Brant, E.J. Metier, L.L. Klein, J.L. Fozard, *Gender differences in a longitudinal study of age-associated hearing loss*, „Journal of Acoustical Society of America” 1995, 97(2), s. 1196–1205.
- Peel N.M., R.J. McClure, H.P. Bartlett, *Behavioral determinants of healthy aging*, „American Journal of Preventive Medicine” 2005, 28(3), s. 298–304.
- Penninx B.W., J.M. Guralnik, L. Ferrui, L.P. Fried, R.H. Allen, S.P. Stabler, *Vitamin [B.sub.12] deficiency and depression in physically disabled older women: Epidemiologic evidence from the women’s health and aging study*, „Journal of the American Medical Association” 2000, 157(5), s. 715–721.
- Petelczyc J., P. Roicka, *Sytuacja kobiet w systemie emerytalnym*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2015.
- Pichalski R., *Podstawy rehabilitacji zdrowotnej, zawodowej i społecznej*, APS, Warszawa 2002.
- Plumb M., *Psychological aspects of the aging process*, w: *Working with the elderly. A training manual and teaching guide*, eds. E.S. Deichmann, M.V. Kirchofer, Potentials Development, New York 1985, s. 11–25.
- Polskie Towarzystwo Okulistyczne, <http://tydzienjaskry.pl/dla-pacjenta> (dostęp: 20.10.2018).
- Pope A., A. Tarlov, eds., *Disability in America: Towards a National Agenda for Prevention*, Institute of Medicine, National Academy press, Washington DC 1991.
- Prodan C.I., D.M. Orbelo, E.D. Ross, *Processing of facial blends of emotion: Support for the right hemisphere cognitive aging*, „Cortex” 2007, 43(2), s. 196–206.
- Pruzan K., D.M. Isaacowitz, *An attentional application of socioemotional selectivity theory in college students*, „Social Development” 2006, 15(2), s. 326–338.
- Puc D., A. Rasala, *Metody leczenia nietrzymania moczu*, „European Journal of Medical Technologies” 2015, 3(8), s. 29–38.
- Putnam R.D., *Bowling alone: The collapse and revival of American Community*, Simon & Schuster, New York 2000.
- Quackenbush S.W., M.A. Barnett, *Recollection and evaluation of critical experiences in moral development: A cross-sectional examination*, „Basic and Applied Social Psychology” 2001, 23(1), s. 55–64.
- Rachbergera T., J.A. Jakowicki, *Nietrzymanie moczu u kobiet. Diagnostyka i leczenie*, „Folium”, Lublin 2001.
- Raj A., *Depression in the elderly*, „Postgraduate Medicine” 2004, 115(6), s. 26–35.
- Rajska-Neumann A., K. Wieczorowska-Tobis, M. Mossakowska, A. Skalska, P. Ślusarczyk, M. Świech, T. Grodzicki, *Farmakoterapia u osób starszych w Polsce*, w: *PolSenior. Aspekty medyczne, psychologiczne, socjologiczne i ekonomiczne*

- starzenia się ludzi w Polsce, red. M. Mossakowska, A. Więcek, P. Błędowski, Termedia Wydawnictwo Medyczne, Poznań 2012, s. 379–390.
- Ramrattan R.S., R.C.W. Wolfs, S. Panda-Jonas, J.B. Jonas, D. Bakker, H.A. Pols, A. Hofman, P.T.V.M. de Jong, *Prevalence and causes of visual field loss in the elderly and associations with impairment in daily functioning. The Rotterdam Study*, „Archives of Ophthalmology” 2001, 119(12), s. 1788–1794.
- Rawson N.E., *Age-related changes in perception of flavor and aroma*, „Generations” 2003, 27(1), s. 20–26.
- Reichstadt J., C.A. Depp, L.A. Palinkas, D.P. Folsom, D.V. Jeste, *Building blocks of successful aging: A focus group study of older adults' perceived contributors to successful aging*, „The American Journal of Geriatric Psychiatry” 2007, 15(3), s. 194–201.
- Reiley M.W., M. Johnson, A. Foner, *Aging and society*, Vol. 3, *A Sociology of Age Stratification*, Russel Sage, New York 1972.
- Reitzes D.C., E.J. Mutran, L.A. Verrill, *Activities and self-esteem. Continuing the development of Activity Theory*, „Research on Aging” 1995, 17(3), s. 260–277.
- Resnick S.M., D.L. Pham, M.A. Kraut, A.B. Zonderman, C. Davatzikos, *Longitudinal magnetic resonance imaging studies of older adults: A shrinking brain*, „Journal of Neuroscience” 2003, 23(8), s. 3295–3301.
- Reuter-Lorenz P.A., K.A. Cappell, *Neurocognitive aging and the compensation hypothesis*, „Current Directions in Psychological Science” 2008, 17(3), s. 177–182.
- Richardson V., K.M. Kilty, *Adjustment to retirement: Continuity vs. discontinuity*, „International Journal of Aging and Human Development” 1991, 33(2), s. 151–169.
- Ries P.W., *Current estimates from the National Health Interview Survey. United States 1984*, „Vital and Health Statistics” 1986, 10(156), s. 1–191, Government Printing Office, Washington.
- Riley M., *Age integration and the lives of older people*, „The Gerontologist” 1994, 34(1), s. 110–115.
- Roberts B.W., W.F. DeVecchio, *The rank-order consistency of personality traits from childhood to old age: A quantitative review of longitudinal studies*, „Psychological Bulletin” 2000, 126(1), s. 466–477.
- Rodenbeck A., G. Hajak, *Neuroendocrine dysregulation in primary insomnia*, „Reviews of Neurology” 2001, 157(11 Pt. 2), s. 57–61.
- Roff L., D. Klemmack, M. Parker, H. Koenig, M. Crowther, P. Baker, R. Allman, *Depression and religiosity in African American and white community-dwelling older adults*, „Journal of Human Behavior in the Social Environment” 2004, 10(1), s. 175–189.
- Roof C.W., *The Spiritual Marketplace: Baby boomers and the remaking of American religion*, Princeton University Press, Princeton, N.J. 1999.

- Rose A.M., W.A. Peterson, *Older people and their social world – the subculture of aging*, Davis, Philadelphia 1965.
- Rosenberg C.H., G.M. Popelka, *Post stroke rehabilitation: A review of the guidelines for patient management*, „Geriatrics” 2000, 55(9), s. 75–81.
- Rosenberg L.F., *Glaucoma: Early detection and therapy for prevention of vision loss*, „American Family Physician” 1995, 52(8), s. 2289–2298.
- Rosenbloom A.A., *Physiological and functional aspects of aging, vision, and visual impairment*, w: *Vision and Aging. Crossroads for service delivery*, ed. A.L. Orr, American Foundation for the Blind, New York 1992, s. 47–68.
- Rosset E., *Starzenie się społeczeństw – problem demograficzny XX wieku*, w: *Problemy ludzi starych w Polsce*, red. B. Fruboos, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1974, s. 9–50.
- Roszkowska H., P. Goryński, B. Wojtyniak, *Hospitalizacja z powodu złamań szyjki kości udowej w Polsce w latach 1979–1993*, „Reumatologia” 1997, 35, s. 178–187.
- Rowe J.W., R.L. Kahn, *Successful aging*, Oxford University Press, New York, NY 1998.
- Rubenstein L.Z., K.R. Josephson, A.S. Robbins, *Falls in the nursing home*, „Annals of Internal Medicine” 1991, 121(6), s. 442–451.
- Russell D.W., C.E. Cutrona, *Social support, stress, and depressive symptoms among the elderly: Test of a process model*, „Psychology and Aging” 1991, 6(2), s. 190–201.
- Russell J.T., *The Snygg-Combs Phenomenological Theory of perception and its implications for adult education theory and practice*, Indiana University, Bloomington 1969.
- Rutkowski B., *Zaburzenia struktury i funkcji nerek w podeszłym wieku*, „Gerontologia Polska” 2005, 13(4), s. 211–217.
- Ryan E.B., A.P. Anas, M. Beamer, S. Bajorek, *Coping with age-related vision loss in everyday reading activities*, „Educational Gerontology” 2003, 29(1), s. 37–54.
- Rzewuska M., *Klinika i leczenie otępień pierwotnie zwyrodnieniowych*, „Postępy Psychiatrii i Neurologii” 1992, 1, s. 69–78.
- Salkeld G., *Quality of life related to fear of falling and hip fracture in older women: A time trade off study*, „British Medical Journal” 2000, 320(7231), s. 341–346.
- Salthouse T.A., T.M. Atkinson, D.E. Berish, *Executive functioning as a potential mediator of age-related cognitive decline in normal adults*, „Journal of Experimental Psychology: General” 2003, 132(4), s. 566–594.
- Satariano W.A., T.J. Haight, I.B. Tager, *Living arrangements and participation in leisure-time physical activities in an older population*, „Journal of Aging and Health” 2002, 14(4), s. 427–451.
- Sattin R.W., *Falls among older persons: A public health perspective*, „Annual Review of Public Health” 1992, 13(8), s. 489–508.

- Sattin R.W., H. Lambert, C.A. DeVito, J.G. Rodriguez, A. Ros, S. Bachelli, J.A. Stevens, R.J. Waxweiler, *The incidence of fall injury events among the elderly in a defined population*, „American Journal of Epidemiology” 1990, 131(6), s. 1028–1037.
- Schaie K.W., G. Labouvie-Vief, *Generational versus ontogenetic components of change in adult cognitive behavior: A fourteen year crosssequential study*, „Developmental Psychology” 1974, 10(3), s. 305–320.
- Schaie K.W., *Intellectual development in adulthood*, Cambridge, New York 1996.
- Schaie K.W., *The Seattle Longitudinal Studies of adult intelligence, w: Essential papers on the psychology of aging*, eds. M. Powell Lawton, T.A. Salthouse, University Press, New York 1998, s. 263–271.
- Schaie W., *The optimization of cognitive functioning in old age: Predictions based on cohort-sequential and longitudinal data, w: Successful Aging. Perspectives from the behavioral sciences*, eds. P.B. Baltes, M.M. Baltes, Cambridge University Press, New York 1990, s. 94–117.
- Schiffman S.S., B.G. Graham, *Taste and smell perception affect appetite and immunity in the elderly*, „European Journal of Clinical Nutrition” 2000, 54(Suppl. 3), s. 54–63.
- Schindler R.J., C.P. Cuccio, *Late-life dementia: Review of the APA guidelines for patient management*, „Geriatrics” 2000, 55(10), s. 55–60.
- Schulz R., T. Salthouse, *Adult development and aging. Myths and emerging realities*, Prentice Hall, Upper Saddle River 1999.
- Searle M.S., *Leisure education: Its effect on older adults*, „The Journal of Physical Education, Recreation and Dance” 1994, 65(4), s. 36–41.
- Seeman T.E., M.L. Bruce, G.J. McAvay, *Baseline social network characteristics and onset of ADL disability: MacArthur studies of successful aging*, „Journals of Gerontology: Social Sciences” 1996, 51(B), s. 191–200.
- Seeman T.E., T.M. Lusignolo, M. Albert, L. Berkman, *Social relationships, social support, and patterns of cognitive aging in healthy, high-functioning older adults: MacArthur studies of successful aging*, „Health Psychology” 2001, 20(4), s. 243–255.
- Segrave K., *Age discrimination by employers*, Mc-Farland & Company, Jefferson, NC 2001.
- Sheiham A., J.G. Steele, W. Marcenes, S. Finch, A.W.G. Walls, *The relationship between oral health status and Body Mass Index among older people: A national survey of older people in Great Britain*, „British Dental Journal” 2002, 192(12), s. 703–706.
- Sherlock M., A.A. Toogood, *Aging and the growth hormone/insulin like growth factor-I axis*, „Pituitary” 2007, 10(2), s. 189–203.

- Sherron R.H., D.B. Lumsten, *Introduction to educational gerontology*, Hemisphere Publishing Corporation, Washington DC 1990.
- Shimamoto C., I. Hirata, Y. Hiraike, N. Takeuchi, T. Nomura, K. Katsu, *Evaluation of gastric motor activity in the elderly by electrogastrography and the (13) C-acetate breath test*, „Gerontology” 2002, 48(6), s. 381–386.
- Siebert D.C., E.J. Mutra, D.C. Reitzes, *Friendship and social support: The importance of role identity to aging adults*, „Social Work” 1999, 44(6), s. 522–534.
- Siegenthaler K.L., *Leisure and the elderly. Research update*, „Parks and Recreation” 1996, 31(1), s. 18–21.
- Silva F.G., *The aging kidney: A review – part I*, „International Urology and Nephrology” 2005, 37(1), s. 185–205.
- Silverstein M., C. Xuan, K. Heller, Silverstein M., T.M. Parrott, V.L. Bengtson, *Factors that predispose middle-aged sons and daughters to provide social support to older parents*, „Journal of Marriage and Family” 1995, 57(2), s. 465–475.
- Silverstein M., X. Chen, K. Heller, *Too much of a good thing? Intergenerational social support and the psychological well-being of older parents*, „Journal of Marriage and Family” 1996, 58(4), s. 970–982.
- Simmons L.W., *The role of the aged in primitive societies*, Yale University Press, New Haven 1945.
- Sinclair A.J., I.N. Ramsay, *The psychosocial impact of urinary incontinence in women*, „The Obstetrician and Gynaecologist” 2011, 13, s. 143–148.
- Skalska A., B. Wizner, A. Klich-Rączka, K. Piotrowicz, T. Grodzicki, *Upadki i ich następstwa w populacji osób starszych w Polsce*, w: *PolSenior. Aspekty medyczne, psychologiczne, socjologiczne i ekonomiczne starzenia się ludzi w Polsce*, red. M. Mossakowska, A. Więcek, P. Błędowski, Termedia Wydawnictwo Medyczne, Poznań 2012, s. 275–282.
- Skubiszewska A., K. Wodzyńska, A. Szybalska, P. Ślusarczyk, K. Broczek, M. Puzianowska-Kuźnicka, G. Olędzka, M. Mossakowska, *Ocena sprawności funkcjonalnej warszawskich stulatków w zakresie podstawowych czynności życia codziennego – wyniki wstępne*, „Gerontologia Polska” 2014, 3, s. 151–155.
- Sliwinski M., R.B. Lipton, H. Buschke, W. Stewart, *The effects of preclinical dementia on estimates of normal cognitive functioning in aging*, „Journals of Gerontology. Series B, Psychological Sciences and Social Sciences” 1996, 51(4), s. 217–225.
- Smart J.F., *The power of models of disability*, „Journal of Rehabilitation” 2009, 75(2), s. 3–11.
- Smith D.B., P. Moen, *Retirement satisfaction for retirees and their spouses do gender and the retirement decision-making process matter?*, „Journal of Family Issues” 2004, 25(2), s. 262–285.
- Snow-Harter C., R. Marcus, *Exercise, bone density and osteoporosis*, „Exercise and Sport Science Reviews” 1991, 19, s. 351–388.

- Snygg D., *The need for a phenomenological-system of psychology*, „Psychology Review” 1941, 48(5), s. 404–434.
- Stanley D., V.J. Freysinger, *The impact of age, health, and sex on the frequency of older adults' leisure activity participation: A longitudinal study*, „Activities, Adaptation and Aging”, 19(3), s. 31–42.
- Starr J.M., L.J. Whalley, S. Inch, P.A. Shering, Blood pressure and cognitive function in healthy older people, „Journal of the American Geriatrics Society” 1993, 41(7), s. 753–756.
- Steinberg F.U., *Disorders of mobility, balance, and gait, w: Rehabilitation of the aging and elderly patient*, eds. G. Felsenthal, S.J. Garrison, F.U. Steinberg, Williams&Wilkins, Baltimore 1994, s. 243–252.
- Steinberg F.U., *Medical evaluation, assessment of function and potential, and rehabilitation plan, w: Rehabilitation of the aging and elderly patient*, eds. G. Felsenthal, S.J. Garrison, F.U. Steinberg, Williams&Wilkins, Baltimore MD 1994, s. 81–96.
- Steinweg K.K., *The changing approach to falls in the elderly*, „American Family Physician” 1997, 56(7), s. 1815–1823.
- Stern Y., *What is cognitive reserve? Theory and research applications of the reserve concept*, „Journal of International Neuropsychological Society” 2002, 8(3), s. 448–460.
- Studen S., *Psychologia starzenia się i starości*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011.
- Studen S., *Szczęśliwi po pięćdziesiątce*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009, s. 47–50.
- Stevens J.A., S. Olson, *Reducing falls and resulting hip fractures among older women*, [w:] *CDC Recommendations Regarding Selected Conditions Affecting Women's Health*, MMWR 2000, 49(RR-2), s. 3–12.
- Strain L.A., C.C. Grabusic, M.S. Searle, N.J. Dunn, *Continuing and ceasing leisure activities in later life: A longitudinal study*, „The Gerontologist” 2002, 42(2), s. 217–223.
- Straś-Romanowska O., *Późna dorosłość. Wiek starzenia się*, w: *Psychologia rozwoju człowieka*, tom 2, red. B. Harwas-Napierała, J. Trempała, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
- Strawbridge M.J., M.I. Wallhagen, R.D. Cohen, *Successful aging and well-being: Self-rated compared with Rowe and Kahn*, „The Gerontologist” 2002, 42(6), s. 727–733.
- Strawbridge W.J., R.D. Cohen, S.J. Shema, G.A. Kaplan, *Frequent attendance at religious services and mortality over twenty-eight years*, „American Journal of Public Health” 1997, 87(6), s. 957–961.

- Strean J., *Role theory*, w: *Social work treatment: Interlocking theoretical approaches*, ed. F. Turner, The Free Press, New York 1979, s. 385–407.
- Strehker B.L., *Time, cell and aging*, Academic Press, New York 1977.
- Streib G.F., C.J. Schneider, *Retirement in American society*, Cornell University, Ithaca 1971.
- Strong S., P. Rigby, D. Stewart, M. Law, L. Letts, B. Cooper, *Application of the person-environment-occupation model: A practical tool*, „Canadian Journal of Occupational Therapy” 1999, 66(3), s. 122–133.
- Sudarsky L., *Geriatrics: Gait disorders in the elderly*, „New England Journal of Medicine” 1990, 322(20), s. 1441–1446.
- Susulowska M., *Treść lęku w przebiegu życia ludzkiego a lęki patologiczne*, „Przeгляд Psychologiczny” 1985, t. XXVIII, 28(4), s. 1066–1085.
- Szarota Z., *Gerontologia społeczna i oświatowa*, WNAŃ, Kraków 2004.
- Szukalski P. red., *Przygotowanie do starości. Polacy wobec starzenia się*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009.
- Szukalski P., *Demograficzne przemiany rodziny – wyzwania dla współczesnych społeczeństw*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2004, ROK LXVI, zeszyt 4, s. 169–186.
- Szukalski P., *Poczucie samotności i osamotnienia wśród sędziwych seniorów a ich sytuacja rodzinna*, „Auxilium Sociale – Wsparcie Społeczne” 2005, 2 (34), s. 217–238.
- Szukalski P., *Przestrzenne zróżnicowanie wdowieństwa w starszym wieku w Polsce, w: Uwarunkowania demograficzne rozwoju społeczno-gospodarczego na przykładzie województwa śląskiego i opolskiego*, Prace Naukowe, Akademia Ekonomiczna w Katowicach 2007, s. 111–129.
- Śledzianowski J., *Dziadkowie z pomocą wnukom*, w: *Człowiek w obliczu trudnej sytuacji życiowej*, red. B. Kałdon, I. Kurlak, Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu, Sandomierz-Warszawa 2011, s. 173–196.
- Tadros S.F., S.T. Frisina, F. Mapes, D.R. Frisina, R.D. Frisina, *Higher serum aldosterone correlates with lower hearing thresholds: a possible protective hormone against presbycusis*, „Hearing Research” 2005, 209(1–2), s. 10–8.
- Takahashi M., P. Bordia, *The concept of wisdom: A cross cultural comparison*, „International Journal of Psychology” 2000, 35(1), s. 1–9.
- Thapa P.B., K.G. Brockman, P. Gideon, R.L. Fought, W.A. Ray, *Injurious falls in nonambulatory nursing home residents: A comparative study of circumstances, incidence, and risk factors*, „Journal of American Geriatrics Society” 1996, 44(3), s. 273–278.
- Thapa P.B., P. Gideon, R.L. Fought, W.A. Ray, *Psychotropic drugs and risk of recurrent falls in ambulatory nursing home residents*, „American Journal of Epidemiology” 1995, 142(2), s. 202–211.

- The Eye Disease Case-Control Study Group, *Risk factors for neovascular age-related macular degeneration*, „Archives of Ophthalmology” 1992, 110(12), s. 1701–1708.
- The Lighthouse Inc., *The Lighthouse National Survey on Vision Loss: The experience, attitudes, and knowledge of middle-aged and older Americans*, The Lighthouse Inc., New York 1995.
- Thom D., *Variation in estimates of urinary incontinence prevalence in the community: Effects of differences in definition, population characteristics, and study type*, „Journal of American Geriatrics Society” 1998, 46(4), s. 473–480.
- Thom D.H., S.K. van den Eeden, J.S. Brown, *Evaluation of parturition and other reproductive variables as risk factors for urinary incontinence in later life*, „Obstetrics and Gynecology” 1997, 90(6), s. 983–989.
- Thornby M.A., *Balance and falls in the frail older person: A review of the literature*, „Topics in Geriatric Rehabilitation” 1995, 11(2), s. 35–43.
- Tinetti M.E., *Falls*, w: *Geriatric Medicine*, eds. C.K. Cassel, D.E. Riesenber, L.B. Sorenson, J.R. Walsh, D.E. Meier, Springer-Verlag, New York 1990, s. 528–534.
- Tinetti M.E., M. Speechley, S.F. Ginter, *Risk factors for falls among elderly persons living in the community*, „New England Journal of Medicine” 1988, 319(26), s. 1701–1707.
- TNS Polska, *Stuch Polskich Seniorów 2014*, raport z badań, Warszawa 2014.
- Tobin S.S., *Preservation of the self in the oldest years with implications for practice*, Springer Publishing Company, New York 1999.
- Toepoel V., *Ageing, leisure, and social connectedness: How could leisure help reduce social isolation of older people?*, „Social Indicators Research” 2013, 113(1), s. 355–372.
- Tokarz B., *Rynek pracy*, w: *Stop dyskryminacji ze względu na wiek*, Akademia Rozwoju Filantropii, Warszawa 2005.
- Tolep K., N. Higgins, S. Muza, G. Criner, S.G. Kelsen, *Comparison of diaphragm strength between healthy adult elderly and young men*, „American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine” 1995, 152(2): 677–82.
- Tornstam L., *Gerotranscendence – a theory about maturing into old age*, „Journal of Aging and Identity” 1996, 1(1), s. 37–50.
- Tornstam L., *Gerotranscendence: A developmental theory of positive aging*, Springer Publishing Company, New York 2005.
- Tornstam L., *Gerotranscendence: A reformulation of the disengagement theory*, „Aging Clinical and Experimental Research” 1989, 1(1), s. 55–63.
- Tovel H., S. Carmel, *Maintaining successful aging: The role of coping patterns and resources*, „Journal of Happiness Studies” 2014, 15(2), s. 255–270.
- Uhlenberg P., *The burden of aging: A theoretical framework for understanding the shifting balance of caregiving and care receiving vs. cohort ages*, „The Gerontologist” 1996, 36(6), s. 761–767.

- Valentijn S.A., M.P. van Boxtel, S.A. van Hooren, H. Bosma, H.J. Beckers, R.W. Ponds, J. Jolles, *Change in sensory functioning predicts change in cognitive functioning: Results from a 6-year follow-up in the Maastricht Aging Study*, „Journal of American Geriatric Society” 2005, 53(3), s. 374–380.
- Van Volkom M., *Sibling relationships in middle and older adulthood: A review of the literature*, „Marriage and Family Review” 2006, 40(2/3), s. 151–170.
- Van Willigen M., *Differential trends among elderly persons and implications for the future*, „The Journals of Gerontology” 2000, 55(5), s. 298–307.
- Vellas B.J., S.J. Wayne, L.J. Romero, R.N. Baumgartner, P.J. Garry, *Fear of falling and restriction of mobility in elderly fallers*, „Age and Ageing” 1997, 26(3), s. 189–194.
- Verbrugge L., A.C. Gruber-Baldini, J.L. Fozard, *Age differences and age changes in activities: Baltimore Longitudinal Study of Aging*, „Journals of Gerontology” 1996, 51(1), s. 30–41.
- Verbrugge L.M., A.M. Jette, *The disablement process*, „Social Science and Medicine” 1994, 38(1), s. 1–14.
- Verbrugge L.M., L-S. Yang, *Aging with disability and disability with aging*, „Journal of Disability Policy Studies” 2002, 12(4), s. 253–257.
- Verghese J., R.B. Lipton, C.B. Hall, G. Kuslansky, M.K. Katz, *Low blood pressure and the risk of dementia in very old individuals*, „Neurology” 2003, 61(12), s. 1667–1672.
- Verhaeghen P., A. Marcoen, L. Goossens, *Improving memory performance in the aged through mnemonic training: A meta-analytic study*, „Psychology and Aging” 1992, 7(2), s. 242–251.
- Vik K., M. Lilja, L. Nyga, *The influence of the environment on participation subsequent to rehabilitation as experienced by elderly people in Norway*, „Scandinavian Journal of Occupational Therapy” 2007, 14(2), s. 86–95.
- Viljanen A., J. Kaprio, I. Pyykkö, M. Sorci, S. Pajala, M. Kauppinen, M. Koskenvuo, T. Rantanen, *Hearing as a predictor of falls and postural balance in older female twins*, „Journals of Gerontology: Biological Sciences and Medical Sciences” 2009, 64(2), s. 312–317.
- Vingerling J.R., A. Hofman, D.E. Grobbee, P.T.V.M. de Jong, *Age-related macular degeneration and smoking: The Rotterdam Study*, „Archives of Ophthalmology” 1996, 114(10), s. 1193–1196.
- Vingerling J.R., *Age-related macular degeneration is associated with atherosclerosis: The Rotterdam Study*, „American Journal of Epidemiology” 1995, 142(4), s. 404–409.
- Vingerling J.R., I. Dielemans, J.C. Witteman, A. Hofman, D.E. Grobbee, P.T.V.M. de Jong, *Macular degeneration and early menopause: A case-control study*, „British Medical Journal” 1995, 310(6994), s. 1570–1571.

- Von Faber M., A. Bootsma-Van Der Wiel, E. Van Exel, J. Gussekloo, A. Lagaay, E. Van Dongen, D.L. Knook, S. van der Geest, R.G. Westendorp, *Successful aging in the oldest old: Who can be characterized as successfully aged?*, „Archives of Internal Medicine” 2001, 161(22), s. 2694–2700.
- Von Korff M., J. Ormel, W. Katon, E.H.B. Lin, *Disability and depression among high utilizers of health care*, „Archives of General Psychiatry” 1992, 49(2), s. 91–100.
- Wade M.G., R. Lindquist, J.R. Taylor, D. Treat-Jacobson, *Optical flow, spatial orientation, and the control of posture in the elderly*, „Journal of Gerontology: Series B” 1995, 50(1), s. 51–58.
- Walford R.L., *The immunologic theory of aging*, Williams & Wilkins, Baltimore 1969.
- Warr P., *Age and work behaviour: Physical attributes, cognitive abilities, knowledge, personality traits, and motives*, „International Review of Industrial and Organizational Psychology” 2001, 16, s. 1–36.
- Watkins P.J., *Retinopathy*, „British Medical Journal” 2003, 326(7395), s. 924–927.
- Wechsler D., *The measurement and appraisal of adult intelligence*, Psychological Corporation, New York 1958.
- Weinstein B.E., *Age-related hearing loss: How to screen for it, and when to intervene*, „Geriatrics” 1994, 49(8), s. 40–45.
- Weismann A., *Über die Dauer des Lebens*, Fischer, Jena 1882.
- Welin L., B. Larsson, K. Svardsudd, B. Tibblin, G. Tibblin, *Social network and activities in relation to mortality from cardiovascular diseases, cancer, and all causes: A 12 year follow up of the study of men born in 1913 and 1923*, „Journal of Epidemiology and Community Health” 1992, 46(2), s. 127–132.
- Wenger G.C., *Review of findings on support networks of older Europeans*, „Journal of CrossCultural Gerontology” 1997, 12(1), s. 1–21.
- Wenger G.C., *The formation of social networks: Selfhelp, mutual aid and old people in contemporary Britain*, „Journal of Aging Studies” 1993, 7(1), s. 25–40.
- Whipple R., L. Wolfson, C. Derby, D. Singh, J. Tobin, *Altered sensory function and balance in older persons*, „The Journal of Gerontology” 1993, 48(Spec. No), s. 71–76.
- White L.K., A. Riedmann, *When the Brady Bunch grows up: Step/half- and full-sibling relationships in adulthood*, „Journal of Marriage and the Family” 1992, 54(1), s. 197–208.
- White L., *Sibling relationships over the life course: A panel analysis*, „Journal of Marriage and Family” 2001, 63(2), s. 555–568.
- Wieczorowska-Tobis K., A. Rajska-Neum, *Pułapki farmakoterapii geriatrycznej*, „Terapia” 2010, 10(247), s. 24–27.
- Wieczorkowska-Tobis K., A. Stogowski, *Związek starzenia z niesprawnością*, „Gerontologia Polska” 2014, 3, s. 156–160.

- Wieczorkowska-Tobis K., *Specyfika pacjenta starszego*, w: *Fizjoterapia w geriatrici*, red. K. Wieczorowska-Tobis, T. Kostka, A.M. Borowicz, PZWŁ, Warszawa 2011, s. 18–27.
- Wieczorowska-Tobis K., *Zmiany narządowe w procesie starzenia*, „Polskie Archiwum Medycyny Wewnętrznej” 2008, 118 (Suppl), s. 63–69.
- Wierzbicka J., I. Brukwicka, Z. Kopański, J. Rowiński, F. Furmanik, *Wybrane aspekty procesu starzenia się człowieka*, „Journal of Clinical Healthcare” 2017, nr 2, http://www.jchc.eu/numery/2017_2/files/assets/basic-html/page4.html (dostęp: 20.10.2018).
- Wierzbicka M., K. Urban, M. Murawski, K. Wronecki, *Występowanie i czynniki ryzyka nietrzymania moczu u kobiet*, „Fizjoterapia” 2009, 17, 1(1), s. 38–44.
- Williams M.E., *The American Geriatrics Society's complete guide to aging and health*, Harmony Books, New York 1995.
- Williams R.A., B.L. Brody, R.G. Thomas, R.M. Kaplan, S.I. Brown, *The psychosocial impact of macular degeneration*, “Archives of Ophthalmology” 1998, 116(4), s. 514–520.
- Willis S.L., R. Bliesdzner, P.B. Baltes, *Intellectual training research imaging: Modification of performance on the fluid ability of figural relations*, „Journal of Educational Psychology” 1981, 73, 41–50.
- Wilowski W., *O dwóch obliczach starości*, w: *Profile starości*, Wydawnictwo Miejskie, Urząd Miasta Poznania. Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Poznań 2000, s. 78–85.
- Wilson R.S., C.F. Mendes de Leon, J.I. Bienias, D.A. Evans, D.A. Bennett, *Personality and mortality in old age*, „The Journals of Gerontology Series: Psychological Sciences and Social Sciences” 2004, 59(3), s. 110–116.
- Wink P., M. Dillon, *Spiritual development across the adult life course: Findings from a longitudinal study*, „Journal of Adult Development” 2002, 9(1), s. 79–94.
- Wiśniewska-Roszkowska K. red., *Gerontologia dla pracowników socjalnych*, PZWŁ, Warszawa 1987.
- Wiśniewska-Roszkowska K., *Starość jako zadanie*, Instytut Wydawniczy Pax, Warszawa 1989.
- Wiśniewski Z. red., *Determinanty aktywności zawodowej ludzi starszych*, Dom Organizatora, Toruń 2009.
- Wizner B., A. Skalska, A. Klich-Rączka, K. Piotrowicz, T. Grodzicki, *Ocena stanu funkcjonalnego u osób w starszym wieku*, w: *Aspekty medyczne, psychologiczne, socjologiczne i ekonomiczne starzenia się ludzi w Polsce*, red. M. Mosakowska, A. Więcek, P. Błędowski, Termedia Wydawnictwa Medyczne, Poznań 2012, s. 81–95.
- Wojszel B., B. Bień, M. Przydatek, *Wielkie problemy geriatryczne: II. Upadki*, „Medycyna Rodzinna” 2001, zeszyt 13(2), s. 83–86.

- Wojszel B., B. Bień, *Wielkie problemy geriatryczne jako przyczyna upośledzenia sprawności osób w późnej starości*, „Gerontologia Polska” 2001, 9(2), s. 32–38.
- Wojszel Z.B., B. Bień, M. Przydatek, *Wielkie problemy geriatryczne: III. Zespoły otępienne*, „Medycyna Rodzinna” 2001, zeszyt 14 (3–4), s. 162–168.
- Wordsworth D.T.H.J., D.K. Dunn-Walters, *The ageing immune system and its clinical implications*, „Reviews in Clinical Gerontology” 2011, 21(2), s. 110–124.
- World Health Organization Regional Office for the Western Pacific Region, *Ageing and health: A health promotion approach for developing countries*, World Health Organization Regional Office for the Western Pacific Region, Manila 2003.
- World Health Organization, *Active ageing: From evidence to action*, WHO, Geneva 2001.
- World Health Organization, *Active aging: A policy framework*, WHO, Geneva 2002.
- World Health Organization, *Global Age-Friendly Cities: A Guide*, WHO, Geneva 2007.
- World Health Organization, *Health and ageing. A discussion paper*, WHO, Geneva 2001.
- World Health Organization, *World report on ageing and health*, WHO, Geneva 2015.
- World Health Organization, *International Classification of Functioning, Disability and Health: ICF*, WHO, Geneva 2000. https://www.csioz.gov.pl/fileadmin/user_upload/Wytyczne/statystyka/icf_polish_version_56a8f7984213a.pdf (dostęp: 20.10.2018).
- World Health Organization, *International Classification Of Impairments, Disabilities, And Handicaps*, Geneva 1980, http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/41003/9241541261_eng.pdf;jsessionid=0759B74D4230966C69D-1C9E22158930A?sequence=1 (dostęp: 20.10.2018).
- World Health Organization, *Population Aging – a Public Health Challenge*, „Fact Sheet”, nr 135, WHO 1998.
- World Health Organization, *World health report 1998*, WHO, Geneva 1998.
- Woźniak Z., *Najstarsi z poznańskich seniorów. Jesień życia w perspektywie gerontologicznej*, WZiSS UMP, Poznań 1997.
- Woźniak Z., *Pokłosie Międzynarodowego Roku Seniora’99 wyzwaniem dla polityków i zobowiązaniem społeczeństwa wobec najstarszego pokolenia*, w: *Profile starości*, Wydawnictwo Miejskie, Urząd Miasta Poznania. Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Poznań 2000.
- Woźniak Z., *Starość. Bilans – zadanie – wyzwanie*, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Społecznych UAM, Poznań 2016.
- Wuthnow R., *After heaven: Spirituality in America since the 1950s*, University of California Press, Berkeley CA 1998.
- Xu X., S.T. Weiss, D.W. Dockery, J.P. Schouten, B. Rijcken, *Comparing FEV1 in adults in two community-based surveys*, „Chest” 1995, 108(3), s. 656–662.
- Yang S., *Conceptions of wisdom among Taiwanese Chinese*, „The Journal of Cross-Cultural Psychology” 2001, 32(6), s. 662–680.

- Yueh B., N. Shapiro, C.H. MacLean, P. Shekelle, *Screening and management of adult hearing loss in primary care: Scientific review*, „JAMA” 2003, 289(15), s. 1976–1985.
- Zajac L., *Psychologiczna sytuacja człowieka starszego oraz jej determinanty*, w: *Starość i osobowość*, red. K. Obuchowski, Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2001.
- Zięba-Kołodziej B., *Rola dziadków w życiu rodziny*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2012.
- Zientara P., *Employment of older workers in Polish SMEs: Employer attitudes and perceptions, employee motivations and expectations*, „Human Resource Development International” 2009, 12(2), s. 135–153.
- Zuckerman J.D., *Hip fracture*, „New England Journal of Medicine” 1996, 334(23), s. 1519–1526.
- Zych A.A., *Człowiek wobec starości. Szkice z gerontologii społecznej*, Wydawnictwo Śląsk, Warszawa 1995.
- Zych A.A., *Słownik gerontologii społecznej*, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2001.
- Zych A.A., *Leksykon gerontologii*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2010.
- Zych A.A. (red.), hasło – adaptacja do emerytury, w: *Encyklopedia starości, starzenia się i niepełnosprawności*, P-Ś, Stowarzyszenie Thesaurus Silesiae – Skarb Śląski, Katowice 2017.
- Zych A. A. (red.), hasło – starzenie się mięśniowo-szkieletowe, w: *Encyklopedia starości, starzenia się i niepełnosprawności*, P-Ś, Stowarzyszenie Thesaurus Silesiae – Skarb Śląski, Katowice 2017.
- Zych A.A. (red.), hasło – głuchota starcza, w: *Encyklopedia starości, starzenia się i niepełnosprawności*, A-G, Stowarzyszenie Thesaurus Silesiae – Skarb Śląski, Katowice 2017.
- Zych A.A. (red.), hasło – alkoholizm a starzenie się, w: *Encyklopedia starości, starzenia się i niepełnosprawności*, A-G, Stowarzyszenie Thesaurus Silesiae – Skarb Śląski, Katowice 2017.
- Zych A.A., *Piękni osiemdziesięcioletni, czyli paradygmat „starzenia się z wdziękiem” a realia życia*, w: *Realność złego starzenia się. Poza polityczną i społeczną powinnością*, red. L. Buliński, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2015., s. s. 139–156.

Indeks

A

- adaptacja 21, 27, 31, 34, 35, 59, 60, 64, 66, 77, 85, 87, 92, 98, 101, 110, 113, 118, 127, 132, 155, 157, 173, 183, 188, 216, 219, 220, 250, 255, 260, 264, 265, 266, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 281, 282, 284
- adaptacja do starości 24, 26, 27, 29, 33, 39, 40, 87, 115, 221, 268, 270, 278, 284, 285, 288
- adl 159, 166, 168, 195, 214, 222, 231, 233, 234, 241, 250, 253
- aktywne starzenie 13, 22, 23, 24, 27, 31, 35, 37, 48, 66, 72, 73, 74, 79, 80, 81, 82, 85, 92, 93, 95, 97
- alkoholizm 74, 152, 243, 244, 245, 246
- apetyt 81, 141, 143, 169, 244

B

- badania podłużne 21, 53, 56, 57, 58, 89, 90, 94, 97, 100, 108, 112, 113
- badania przekrojowe 53, 54, 56, 89, 94, 100, 112
- ból 72, 75, 76, 110, 115, 125, 128, 129, 130, 135, 141, 155, 157, 172, 174, 183, 244, 245, 246, 247, 248, 273

C

- choroba 11, 12, 13, 18, 20, 23, 31, 33, 46, 51, 52, 53, 56, 57, 58, 69, 70, 72, 74,

- 76, 77, 79, 81, 82, 84, 85, 94, 96, 104, 114, 115, 117, 120, 122, 124, 125, 126, 128, 129, 134, 135, 136, 139, 140, 141, 142, 143, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 161, 163, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 181, 182, 189, 198, 199, 205, 210, 219, 221, 226, 228, 229, 230, 232, 233, 234, 235, 236, 239, 240, 241, 242, 245, 246, 247, 248, 249, 251, 252, 254, 258, 262, 268, 271, 272, 273, 276, 280, 281, 283, 287, 290
- chód 76, 126, 127, 128, 129, 130, 134, 135, 136, 137, 139, 159, 266
- ciśnienie krwi 77, 130, 135, 153, 154, 172, 210, 211, 214, 215, 217, 218, 219, 220, 286, 288
- czas wolny 210, 211, 212, 214, 215, 217, 218, 219, 220, 286, 288
- czynności życia codziennego 12, 16, 44, 59, 68, 138, 139, 144, 148, 153, 159, 170, 173, 174, 198, 214, 222, 231, 232, 233, 234, 239, 240, 245, 250, 252, 253, 256, 259,

D

- depresja 13, 45, 71, 81, 96, 102, 106, 116, 126, 130, 135, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 149, 150, 151, 165, 166, 167, 171, 173, 174,

178, 179, 181, 186, 200, 218, 222,
242, 243, 244, 246, 247, 248, 249,
251, 252, 260, 263, 264, 266, 271,
273, 275

deprywacja sensoryczna 149, 167, 168,
169, 170, 171, 188, 251

dom opieki 69, 135, 136, 138, 139, 151,
158, 167, 174, 180, 186, 187, 191,
251, 253

dotyk 72

duchowość 13, 87, 110, 111, 112, 114,
115, 116, 117, 118, 282, 284, 285

dziadkowie 195, 196, 197, 198

E

efekt negatywności 107

efekt pozytywności 107

emerytura 13, 22, 24, 40, 41, 42, 145,
183, 187, 189, 190, 191, 196, 199,
204, 205, 206, 207, 208, 209, 210,
211, 213, 215, 216, 220, 225, 263,
275, 276, 288, 289, 291

emocjonalność/emocje 13, 32, 33, 47, 57,
87, 99, 101, 102, 103, 106, 107, 108,
109, 110, 111, 120, 121, 148, 150,
173, 179, 184, 185, 187, 188, 189,
190, 192, 193, 194, 197, 198, 199,
200, 217, 218, 221, 223, 259, 261,
263, 271, 272, 273, 274, 275, 276,
281

F

farmakoterapia 83, 181, 247, 248, 253

G

generatywność/integralność 28, 29, 30,
105, 112, 120, 199

geragogika specjalna 43, 44, 261, 265

gerotranscendencja 29, 30, 31, 113, 120,
199, 216, 282

głuchota starcza 66, 160, 161, 164

H

hipochondria 141, 146, 248, 249

hormony 19, 20, 21, 55, 67, 74, 84, 85,
142, 149, 178, 246

I

iadł 148, 159, 166, 170, 195, 214, 222,
231, 234, 250

inklinacja pozytywna 107

inkluzja 205, 286

inteligencja płynna 88, 95, 120, 169

inteligencja skryształizowana 88, 120

inteligencja/intelekt 13, 59, 87, 88, 89,
90, 91, 93, 95, 104, 119, 120, 122,
147, 150, 169, 173, 255, 257, 274

interioryzacja 25, 105, 109

introspekcja 27, 105, 114

J

jaskra 152, 153, 154, 155, 159

K

kohorta 21, 38, 54, 89, 90, 91, 92, 100,
112, 228

konserwatyzm starości 104

końcowa niemoc 89, 90

kości 55, 66, 72, 74, 75, 84, 126, 129,
138, 139, 163, 240

L

lekarstwa/leki 55, 70, 73, 81, 83, 85, 125,
130, 134, 136, 137, 142, 145, 146,
149, 152, 155, 159, 160, 163, 178,
244, 246, 247, 248, 249, 251, 253

lęk 29, 31, 102, 106, 111, 113, 117, 130,
135, 139, 141, 167, 178, 179, 180,
186, 203, 210, 244, 248, 249, 252,
260, 263, 269, 274

M

małżeństwo 40, 93, 100, 189, 190, 192,
193, 209, 210, 225, 273
mądrość 9, 13, 29, 30, 31, 37, 88, 118,
119, 120, 121, 122, 123, 197, 199,
215, 216, 290, 291
menopauza 74, 84, 85, 156
miażdżycy 56, 76, 149, 156, 164, 172,
174, 240
mięśnie 55, 72, 73, 74, 78, 79, 80, 82, 84,
126, 127, 128, 129, 131, 132, 134,
135, 144, 159, 172, 174, 178, 266
model dopasowania osoby i środowiska 47
model osoba-środowisko-zajęcie 45
nadwaga 21, 82, 180

N

negatywne unikanie 106, 109
nerki 82, 136
niepełnosprawność 12, 13, 14, 44, 46, 47,
49, 51, 53, 73, 103, 114, 116, 117,
118, 126, 127, 130, 138, 143, 144,
145, 146, 151, 159, 160, 161, 166,
168, 170, 171, 172, 180, 182, 189,
205, 207, 211, 219, 220, 222, 224,
228, 229, 230, 232, 233, 234, 235,
236, 237, 238, 239, 240, 241, 242,
243, 244, 245, 248, 249, 250, 251,
252, 253, 254, 255, 256, 257, 258,
260, 261, 262, 263, 265, 267, 268,
271, 273, 274, 275, 276, 280, 281,
283, 286, 287, 288, 290
nietrzymanie moczu 13, 81, 83, 92, 126,
135, 170, 173, 175, 176, 177, 178,
179, 180, 181, 242, 247, 264
niezależność 31, 45, 46, 130, 145, 195,
219, 233, 242, 249, 261, 268, 274,
286, 288
norma 11, 23, 27, 38, 39, 40, 52, 56, 116,
124, 236, 249, 256

O

odporność 83, 84, 93, 159, 221
odżywianie 69, 73, 80, 81, 82, 149, 152,
252, 264
oślnienia 63, 64, 153, 155, 159, 160, 266
opieka 9, 11, 15, 37, 41, 43, 47, 118, 134,
135, 138, 139, 143, 146, 150, 151,
175, 181, 188, 191, 192, 193, 194,
195, 197, 205, 212, 223, 230, 232,
234, 241, 250, 251, 253, 259, 261,
262, 264, 284, 289, 290
osamotnienie 111, 150, 185, 186, 187,
221, 276
osobowość 13, 21, 26, 27, 28, 87, 100,
101, 102, 103, 104, 105, 109, 114,
148, 173, 179, 271, 274, 291
osteoporoza 74, 84, 130, 135, 137, 239
otępienie 13, 58, 69, 81, 93, 95, 96, 99,
103, 126, 128, 135, 140, 141, 142,
146, 147, 148, 149, 150, 151, 152,
171, 172, 173, 186, 218, 227, 239,
242, 244, 247, 248, 249

P

pamięć 13, 26, 57, 84, 87, 95, 96, 97, 98,
99, 106, 108, 141, 147, 148, 149,
150, 163, 164, 169, 199, 216, 243,
244, 247, 248, 266
pamięć długotrwała 96, 97
pamięć krótkotrwała 97, 141
paradoks dobrostanu 104, 110
płuca 56, 78, 79, 135, 177, 242
pole widzenia 47, 61, 62, 63, 64, 65, 66,
131, 151, 152, 153, 155, 157, 159,
160, 173
pomoc 11, 35, 48, 69, 98, 112, 116, 143,
148, 149, 158, 170, 174, 183, 186,
187, 188, 193, 194, 195, 197, 198,
200, 216, 220, 223, 225, 233, 238,
240, 249, 250, 251, 255, 261, 266,
275, 278, 291

pomysłne starzenie 22, 24, 27, 28, 33, 34,
39, 279, 280, 281, 282, 283, 284,
285, 291

poruszanie się 13, 63, 65, 75, 126, 127,
128, 129, 130, 132, 134, 138, 155,
157, 170, 173, 174, 233, 240, 259,
260, 265, 266

potrzeby rehabilitacyjne 257, 258, 259,
261, 263, 264

pozytywna preferencja 106

praca 13, 22, 27, 37, 40, 41, 42, 49, 77,
80, 92, 93, 98, 118, 158, 179, 181,
184, 186, 189, 190, 191, 198, 201,
202, 203, 204, 205, 206, 207, 208,
209, 210, 211, 214, 215, 216, 218,
219, 225, 226, 240, 251, 258, 262,
263, 264, 265, 267, 269, 274, 275,
276, 277, 287, 288, 289

pracownik 41, 201, 202, 203, 204, 205,
206, 207, 209, 216, 217, 275

R

rehabilitacja 11, 12, 13, 43, 44, 49, 51,
118, 125, 128, 139, 144, 152, 171,
173, 174, 181, 229, 230, 231, 232,
233, 234, 237, 241, 252, 254, 255,
256, 257, 258, 259, 260, 261, 262,
263, 264, 265, 266, 267, 275, 283

religijność 111, 112, 113, 114, 115, 116,
117, 118, 282

retinopatia cukrzycowa 152, 155, 158,
159

rodzeństwo 199, 200, 201, 219, 223, 269

rodzicielstwo/rodzice 27, 183, 187, 191,
193, 194, 195, 196, 197, 198, 199,
200, 201, 208, 210, 219, 223, 224,
251, 260

rodzina 11, 14, 27, 39, 41, 42, 47, 81, 93,
105, 150, 165, 166, 180, 184, 187,
188, 189, 191, 193, 195, 196, 197,
198, 199, 201, 208, 212, 222, 223,
224, 225, 239, 240, 241, 250, 251,
264, 275, 277, 278, 285, 290, 291

rozdzielanie kolorów 64, 159

S

samobójstwo 145, 245

samodzielność 11, 12, 16, 43, 44, 47, 51,
130, 138, 139, 143, 148, 150, 166,
170, 171, 196, 229, 232, 233, 250,
256, 265, 268, 280, 288

samotność 30, 71, 81, 111, 143, 176, 179,
180, 184, 185, 186, 243, 244, 248,
263, 266, 269, 271

seks 85, 86, 87, 180

sen 23, 56, 77, 139, 174

serce 76, 77, 139, 143, 144, 170, 171,
172, 174, 239, 240, 242, 246, 251

słuch 13, 35, 44, 61, 66, 67, 68, 94, 126,
132, 133, 151, 160, 161, 162, 163,
164, 165, 166, 167, 168, 169, 170,
171, 240, 242, 252

smak 69, 70, 71, 81, 169, 199

społeczna izolacja 23, 25, 39, 40, 130,
139, 142, 166, 167, 170, 178, 179,
180, 185, 188, 218, 219, 244, 252,
266, 290

sprawność funkcjonalna 12, 168, 22, 222,
229, 230, 232, 233, 234, 238, 245,
252, 254, 278

stan funkcjonalny 178, 207, 222, 230,
231, 232, 233, 234, 249, 262

stany chroniczne / przewlekłe 124, 135

starzenie patologiczne 12, 51, 52, 60, 99,
130, 181, 241, 261, 265

starzenie pomysłne 13, 22, 24, 27, 28, 31,
33, 34, 39, 51, 52, 80, 99, 105, 112,
118, 187, 218, 221, 227, 279, 280,
281, 282, 283, 284, 285, 286, 287,
290, 291, 292

starzenie zwyczajne 51, 52, 109, 133

stawy 66, 72, 74, 75, 76, 127, 128, 129,
131, 135, 163, 170, 177, 240, 242,
245, 247, 266

stereoskopowe widzenie 65

system proprioceptywny 131, 132, 133

szywność wegetatywna 109
 śmiertelność/śmierć 170, 171, 172, 173,
 174, 184, 186, 191, 192, 197, 199,
 200, 201, 207, 226, 228, 229, 230,
 253, 254, 265, 272, 274, 285

T

teoria aktywności 22, 23, 27, 31, 184,
 277, 280, 287
 teoria dobrego rozwoju 44, 45
 teoria fenomenologiczna 42
 teoria funkcjonalnych konsekwencji 44
 teoria gerotranscendencji 29, 30, 31, 113,
 120, 199, 216, 282
 teoria immunologiczna 20, 84
 teoria katastrofy błędów 16
 teoria kompetencyjna 46, 47, 48
 teoria kontynuacji 26, 27, 31, 101, 113,
 184, 193, 220, 274, 276
 teoria modernizacji 41, 42, 184
 teoria neuroendokrynną 16, 19, 20
 teoria pielęgniarstwa 15, 43
 teoria psychospołecznego rozwoju 28,
 112, 119
 teoria ról społecznych 39, 168, 184, 221
 teoria selektywnej optymalizacji i kom-
 pensacji 34, 35
 teoria socjoemocjonalnej selektywności
 32, 99, 107, 184
 teoria stratyfikacji wieku 37, 38, 54
 teoria subkultury 38, 39
 teoria wolnorodnikowa 18
 teoria wymiany 36, 37, 184
 teoria załamania społecznego 224
 teoria zużycia 17, 18
 teorie biologiczne starzenia się 15, 16, 20,
 21, 56, 93, 281
 teorie funkcjonalne 43, 44
 teorie gerontologiczne 280
 teorie psychospołeczne starzenia się 15,
 16
 teorie zaprogramowania 19
 teorii wiązań krzyżowych 17

teorii wycofania się 22, 23, 24, 25, 27, 31,
 184, 280, 286
 trawienie 71, 80
 trzustka 81, 244

U

udar 77, 129, 135, 139, 172, 173, 178,
 186, 246
 układ mięśniowo-szkieletowy 72, 74, 127,
 246
 układ naczyniowo-sercowy 13, 76, 94,
 104, 128, 151, 152, 156, 169, 171,
 172, 174, 242, 245
 układ nerwowy 57, 59, 67
 układ oddechowy 77, 78, 79, 139
 układ pokarmowy 70, 79, 81
 układ rozrodczy 84
 układ wewnątrzwydzielniczy 83
 układ wydalniczy 82
 upadki 62, 125, 126, 127, 128, 130, 131,
 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138,
 139, 160, 167, 170, 175, 180, 243,
 245, 247, 248, 251, 252, 266
 usprawnianie 13, 49, 118, 144, 231, 254,
 256, 257, 259, 260, 261, 262, 264,
 266, 267
 uszkodzenie słuchu 35, 165, 166

W

wątroba 81, 136, 172, 244, 247
 wdech 60, 68, 69, 71, 168, 169
 widzenie przestrzenne 65, 98, 132, 174,
 259
 wielkie zespoły geriatryczne 83, 126, 242,
 247
 wielochorobowość 124, 125, 247
 wielolekowość 125, 247
 wnuczeta 37, 193, 196, 197, 198
 wolontariat 37, 116, 213, 216, 217, 218,
 219, 226, 289
 wrażliwość na kontrast 65, 131, 132, 153,
 155, 157, 159, 160

wsparcie społeczne 48, 93, 116, 117, 179,
219, 221, 222, 224, 225, 226, 238,
273, 274

wzorzec chodu 76, 126, 127, 128, 129

wzrok/uszkodzenie wzroku 13, 44, 60,
61, 62, 63, 64, 65, 66, 70, 91, 92, 94,
126, 131, 132, 134, 135, 136, 148,
151, 153, 154, 155, 157, 158, 159,
160, 167, 168, 169, 170, 171, 173,
240, 242, 252, 258, 259, 260, 263,
266, 272

Z

zaburzenia równowagi 77, 129, 130, 131,
132, 133, 134, 135, 139, 170, 243

zaćma 17, 151, 152, 153

zawał 172, 174, 186

zdrowie 9, 11, 12, 22, 31, 36, 38, 41, 44,
46, 47, 48, 49, 52, 69, 71, 78, 82, 85,
86, 93, 94, 95, 100, 105, 109, 115,

116, 117, 118, 120, 123, 124, 130,
135, 142, 143, 146, 163, 171, 17,
183, 185, 186, 187, 191, 192, 197,
201, 204, 208, 209, 214, 216, 217,
220, 221, 222, 223, 226, 227, 228,
232, 233, 234, 236, 237, 238, 241,
242, 244, 245, 246, 249, 251, 252,
253, 254, 260, 263, 268, 269, 273,
274, 275, 277, 278, 280, 282, 283,
285, 287, 288, 289, 291

zespół poupadkowy 139

złamania 74, 133, 137, 138, 139, 160,
170, 180, 210, 245, 275

zmiany mózgowie 58, 59

znajomi /przyjaciele 22, 47, 81, 93, 160,
166, 183, 186, 187, 188, 189, 199,
212, 221, 223, 225, 239, 250, 269,
275, 277, 278, 291

zwyrodnienie plamki żółtej związane
z wiekiem 62, 155

